Llywodraeth Cymru | Astudiaeth Rhanbarthau ac Ardaloedd Gwledig y FfDC

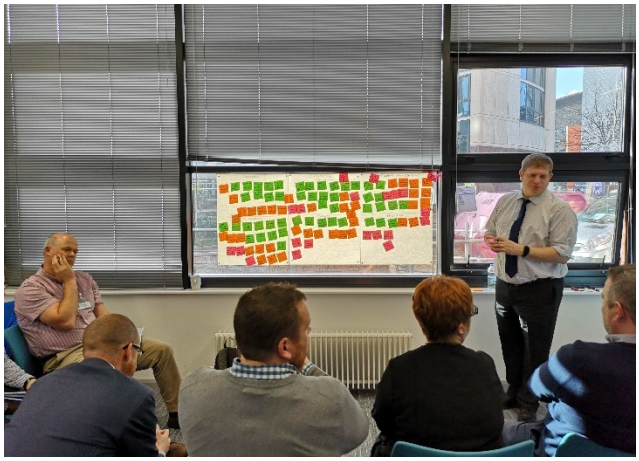
3. Gogledd Cymru – Adroddiad Cryno Gweithdy Rhanbarthol

Llanwrst, 29 Tachwedd 2018

264350-00 | Cyhoeddi | 29 Ionawr 2019

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

ARUP

Cynnwys

Tudalen

1 Cyflwyniad 1
1.1 Cyd-destun yr Astudiaeth 1
1.2 Cynnwys Rhanddeiliaid 2
1.3 Diben 2
1.4 Strwythur 3

2 Trefniadau a Mynychwyr 4
2.1 Manylion 4
2.2 Y Gymraeg 4
2.3 Agenda 4
2.4 Cyflwyniad 5
2.5 Gweithgareddau 5
2.6 Cyfranogwyr 6

3 Canlyniadau Gweithgaredd 1 – ymarferiad 'dotiau gludiog' 7
3.1 Diffinio meysydd polisi ar raddfeydd gofodol gwahanol 7
3.2 Blaenoriaethu materion trawsffiniol 1
3.3 Diffinio safleoedd cyflogaeth mawr 2
3.4 Diffinio canolfannau manwerthu a masnachol mawr 2
3.5 Crynodeb 4

4 Canlyniadau Gweithgaredd 2 - SWOT 5
4.1 Cymdeithasol a Diwylliannol 5
4.2 Economaidd 9
4.3 Amgylcheddol 12
4.4 Crynodeb 14

Atodiadau

Atodiad A

Rhanbarth Gogledd Cymru – Cyflwyniad Gweithdy

Atodiad B

Allbynnau'r Gweithgaredd Dotiau Gludiog

Atodiad C

Ffotograffau Gweithgaredd SWOT

Atodiad CH

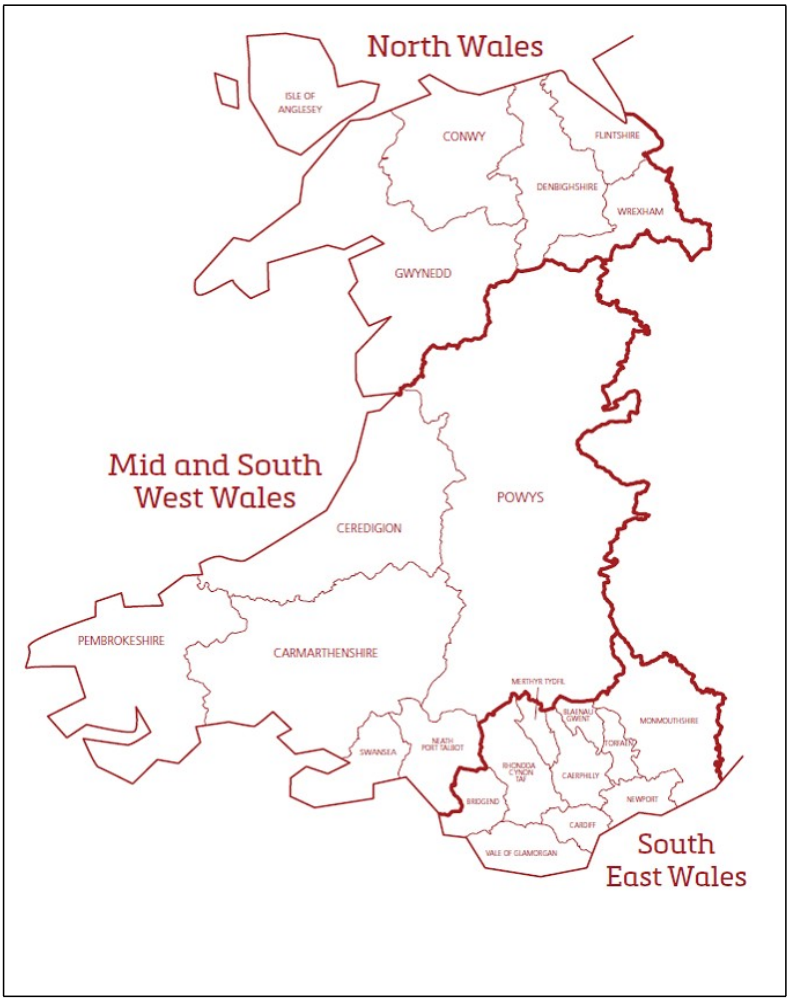
Rhanbarth Gogledd Cymru – Cofrestr Digwyddiadau

1 Cyflwyniad

1.1 Cyd-destun yr Astudiaeth

Yn dilyn yr ymgynghoriad ar yr Opsiwn a Ffefrir ar gyfer y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC) yn haf 2018, mae Llywodraeth Cymru bellach wrthi'n datblygu'r FfDC Drafft a bwriedir cynnal ymgynghoriad ym mis Gorffennaf 2019.

Fel yr amlinellwyd yn yr Opsiwn a Ffefrir, bwriedir i'r FfDC gynnwys polisïau cenedlaethol a rhanbarthol ar draws y rhanbarthau diffiniedig. Bydd y tri rhanbarth yn cwmpasu Gogledd, Canolbarth a De-orllewin a De-ddwyrain Cymru fel y dangosir yn Ffigur 1.

Ffigur 1 Rhanbarthau'r FfDC

Mae hyn yn adlewyrchu'r rhanbarthau a nodwyd gan Gynllun Gweithredu Llywodraeth Cymru ar yr Economi. Mae Prif Swyddogion Rhanbarthol wedi'u penodi ar gyfer pob rhanbarth ac maent wedi dechrau ar waith i ddatblygu ymagwedd Llywodraeth Cymru at wella gweithio a chyflawni'n rhanbarthol. Mae Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 yn hwyluso'r ymagwedd hon, ac yn darparu

fframwaith cyfreithiol ar gyfer paratoi Cynlluniau Datblygu Strategol (CDSau) yn rhanbarthol.

O safbwynt rhanbarthol, mae rôl y FfDC yn cynnwys cefnogi cyflawni polisïau rhanbarthol Llywodraeth Cymru a chynllunio / cydweithredu strategol gwell rhwng Awdurdodau Cynllunio Lleol Cymru (ACLlau).

I gynorthwyo â datblygu'r FfDC a darparu sylfaen dystiolaeth ar gyfer datblygu'r polisi (yn genedlaethol a rhanbarthol), penodwyd Arup yn ddiweddar i ymgymryd â gwaith ymchwil yn y maes hwn.

Bydd yr ymchwil yn sefydlu sylfaen dystiolaeth o gryfderau, gwendidau, cyfleoedd a bygythiadau (SWOT) ym mhob rhanbarth, ac yn archwilio rôl y FfDC wrth ymateb i'r rhain, gan awgrymu'r ymyrraeth polisi fwyaf priodol (e.e. cynllunio ar lefel genedlaethol, ranbarthol, lleol neu gymunedol). Bydd yr ymchwil yn dod ag ystod o ddata a gwybodaeth ynghyd ar gyfer pob un o'r tri rhanbarth, gan gyflwyno hyn ar ffurf tablau ac yn ofodol. Yn bwysig, yn ogystal â chefnogi datblygu'r FfDC Drafft, bydd canlyniadau'r ymchwil hon yn cael eu defnyddio i gefnogi datblygu CDSau a CDLlau.

1.2 Cynnwys Rhanddeiliaid

Fel rhan o'r astudiaeth, mae Arup wedi arwain dwy ymagwedd at gynnwys rhanddeiliaid:

1. Fel rhan o'r gwaith casglu data / gwybodaeth, cysylltwyd ag Awdurdodau Cynllunio Lleol yng Nghymru i ofyn am wybodaeth feintiol sydd ganddynt er mwyn llywio'r ymchwil. Mae hyn yn cynnwys, er enghraifft, data ar gyflogaeth leol, tai a data amgylcheddol lle na fu modd casglu'r data hwn o ffynonellau cyhoeddedig; a

2. Fel rhan o'r broses SWOT ac wrth fynd ati i nodi blaenoriaethau rhanbarthol, gwahoddwyd 148 o sefydliadau i fynychu cyfres o ddigwyddiadau gweithdy, yn cynrychioli'r rheiny â diddordeb yn yr economi, cymdeithas, diwylliant a'r amgylchedd yng Nghymru. Canolbwyntiodd y gweithdai ar archwilio ystod o feysydd polisi a materion, yn ogystal â thrafodaethau ynglŷn â'r cryfderau, gwendidau, cyfleoedd a bygythiadau (SWOT) ym mhob rhanbarth. Roedd y ffocws ar ofyn i grwpiau rhanddeiliaid beth fyddai'r FfDC yn gallu ei wneud i hyrwyddo'i gyfraniad i'r eithaf at lwyddiannau rhanbarthau Cymru yn y dyfodol.

1.3 Diben

Bydd y data / gwybodaeth a gesglir fel rhan o'r astudiaeth yn cael eu cyflwyno yn Adroddiad yr Astudiaeth. Mae'r Adroddiad Gweithdy hwn yn rhoi canlyniadau digwyddiad Rhanbarthol Gogledd Cymru ac yn darparu adroddiad ffeithiol am y digwyddiad, ei drafodaethau a'i ganfyddiadau cychwynnol.

Mae Adroddiadau Gweithdy ar wahân wedi'u paratoi ar gyfer digwyddiadau rhanbarthol Canolbarth a De-orllewin a De-ddwyrain Cymru.

Darperir dadansoddiad SWOT yn Adroddiad llawn yr Astudiaeth.

1.4 Strwythur

Cyflwynir yr Adroddiad Gweithdy hwn yn yr adrannau canlynol:

- Mae Adran 2 yn disgrifio manylion y gweithdai a'r rheiny sy'n gysylltiedig;
- Mae Adran 3 yn darparu canlyniadau'r gweithgaredd rhanddeiliaid cyntaf, gan helpu i ystyried meysydd polisi gwahanol, materion trawsffiniol, sut dylid eu diffinio ac ar ba raddfa; ac
- Mae Adran 4 yn darparu canlyniadau'r ail weithgaredd rhanddeiliaid, yn cynnwys trafodaethau â ffocws am gryfderau, gwendidau, cyfleoedd a bygythiadau cymdeithasol, diwylliannol, economaidd ac amgylcheddol y rhanbarth.

2 Trefniadau a Mynychwyr

2.1 Manylion

Archwiliwyd amryw leoliadau, mannau cyfarfod, dyddiadau ac amserau i gynnal gweithdai rhanbarthol yn nhri Rhanbarth y FfDC, gan ystyried capasiti, hygyrchedd a rhaglen yr astudiaeth. Trefnwyd digwyddiad Gogledd Cymru fel a ganlyn:

Lleoliad	Llanwrst
Man Cyfarfod	Canolfan Fusnes a Chynadledda Glasdir
Dyddiad	29 Tachwedd 2018
Amser	10.00 – 12.30

2.2 Y Gymraeg

Darparwyd holl ddeunyddiau'r digwyddiad yn Gymraeg a Saesneg, a gwahoddwyd mynychwyr i gyfranogi yn eu dewis iaith.

I hwyluso hyn, cefnogwyd Arup gan Trosol a ddarparodd wasanaethau cyfieithu ysgrifenedig.

Yn ystod y gweithgareddau grŵp yn y gweithdai, roedd unrhyw un a oedd yn dymuno cyfathrebu yn Gymraeg yn gallu gwneud hynny diolch i wasanaeth cyfieithu ar y pryd, a ddarparwyd gan Trosol hefyd.

2.3 Agenda

Roedd strwythur y gweithdy yn canolbwyntio ar yr eitemau canlynol:

Eitem	Disgrifiad
Cyflwyniadau	Cyflwynwyd tîm y prosiect a gofynnwyd i randdeiliaid nodi eu henw a'u sefydliad yn eu tro, er mwyn helpu'r cyfranogwyr werthfawrogi amrywiaeth ac ystod y diddordebau cysylltiedig. Amlinellwyd manylion y trefniadau ymarferol hefyd.
Yr Astudiaeth	Pennodd Llywodraeth Cymru y cyd-destun ar gyfer yr astudiaeth, gan ddarparu'r cefndir i'r FfDC, yr ymgynghoriad arno, cwmpas ymchwil Arup, ymagwedd at Ranbarthau'r FfDC a rhaglenni.
Data a thueddiadau	Eglurodd Arup y mathau o wybodaeth a nodweddion economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol a'r mapiau gofodol a geisiwyd, ac sy'n llywio'r astudiaeth. Mae tueddiadau defnyddiol i ddangos cymariaethau ar hyd rhanbarthau Cymru yn gosod cyd-destun ardal yr astudiaeth cyn cynnal y gweithgareddau rhanddeiliaid.
Diffiniadau data a materion	Gweithgaredd 1 - Ymarferiad 'dotiau gludiog' - fe wnaeth hwn helpu rhanddeiliaid i rannu'u barnau ynglŷn â graddfeydd perthnasol a diffiniadau meysydd polisi, fel ystyriaethau pwysig ar gyfer datblygu'r FfDC.

Eitem	Disgrifiad
SWOT	Gweithgaredd 2 – Ymarferiad Cryfderau, Gwendidau, Cyfleoedd a Bygythiadau – fe wnaeth hwn hwyluso trafodaethau am faterion economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol sy'n berthnasol i'r rhanbarth.
Camau nesaf	Fe wnaeth Arup a Llywodraeth Cymru gloi'r digwyddiad trwy ddiolch i gyfranogwyr am gymryd rhan, gan esbonio sut gallent barhau'n gysylltiedig a beth yw'r camau nesaf ar gyfer yr astudiaeth a'r FfDC. Roedd hyn yn cynnwys y byddai Adroddiad Gweithdy ffeithiol yn cael ei rannu, cyfarfodydd rhanddeiliaid â ffocws yn y dyfodol am brosiectau a chynlluniau, byddai data'n cael ei gasglu i'w gyhoeddi drwy'r Porth Lle, ac Adroddiad Astudiaeth ac amserlen ar gyfer cyhoeddi'r FfDC.

2.4 Cyflwyniad

Roedd cyflwyniad PowerPoint yn cyd-fynd â'r eitemau agenda uchod, yn darparu sbardunau a thestun a delweddau defnyddiol. Cynhwysir copi yn Atodiad A.

2.5 Gweithgareddau

Gofynnwyd i randdeiliaid gyfranogi mewn dau weithgaredd fel rhan o'r gweithdy, ac fe'u disgrifir yn eu tro isod.

2.5.1 Gweithgaredd 1 – Ymarferiad 'dotiau gludiog'

Er mwyn pennu'r meysydd polisi a'r materion sydd o'r diddordeb mwyaf yn y rhanbarth, a ph'un ai'r FfDC yw'r mecanwaith priodol ai peidio i helpu i fynd i'r afael â'r rhain, roedd sesiwn ryngweithiol yn cynnwys gofyn i randdeiliaid helpu:

- Diffinio graddfa briodol ymyrraeth polisi (e.e. Cenedlaethol, Rhanbarthol, Lleol neu Gymunedol) ar draws ystod o themâu;
- Blaenoriaethu materion trawsffiniol;
- Diffinio safleoedd cyflogaeth mawr; a
- Diffinio canolfannau gweithgarwch manwerthu a masnachol mawr.

Yn ystod y gweithgareddau hyn, darparwyd nifer union benodol o ddotiau gludiog i gyfranogwyr i'w gosod ar gyfres o daflenni gweithgareddau, er mwyn cofnodi'u dewisiadau a'u dymuniadau yn briodol.

Darperir copi o'r gweithgareddau wedi'u cwblhau yn Atodiad B.

Rhoddir eglurhad pellach ochr yn ochr â chrynodeb o'r canlyniadau ym Mhennod 3 yr adroddiad hwn.

2.5.2 Gweithgaredd 2 – SWOT

Ffurfiwyd tri grŵp gan y mynychwyr, ac yn eu tro aethant ati i drafod y rhanbarth mewn perthynas â phob un o'r themâu bras canlynol, sy'n adlewyrchu pedair colofn datblygu cynaliadwy yng Nghymru:

1. Cymdeithasol a Diwylliannol;
2. Economaidd; ac
3. Amgylcheddol.

Cafodd y sesiynau eu hwyluso a'u nodi'n ysgrifenedig er mwyn helpu annog trafodaeth a chofnodi'r materion wrth iddynt gael eu codi.

Treuliodd bob grŵp rhwng 20 a 30 munud yn trafod pob un o'r themâu hyn.

Darperir ffotograffau o'r ymarferiad a chofnodion o'r allbynnau yn Atodiad C, a rhoddir crynodeb o'r trafodaethau ym Mhennod 4 yr adroddiad hwn.

2.6 Cyfranogwyr

2.6.1 Mynychwyr

Fe wnaeth 23 o gyfranogwyr fynychu'r gweithdy, yn cynrychioli'r sefydliadau a ganlyn:

- Plant yng Nghymru
- Cartrefi Cymunedol Cymru
- Cymdeithas Cludiant Cymunedol
- Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
- Cyngor Bwrdeistref Sir Ddinbych
- Dŵr Cymru Welsh Water
- Dyfodol i'r Iaith
- Cyngor Sir Gwynedd
- Hafren Dyfrdwy
- Cyngor Sir Ynys Môn
- Cyfoeth Naturiol Cymru
- Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol
- Grŵp Tai Pennaf

Cynhwysir copi o'r gofrestr digwyddiadau yn Atodiad CH.

2.6.2 Ymddiheuriadau

Roedd y rhai a gafodd wahoddiad ond nad oeddent yn gallu mynychu yn cynnwys:

- Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Ynys Môn a Gwynedd
- Associated British Ports
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
- Adeiladu Arbenigrwydd yng Nghymru
- Sefydliad y Peirianwyr Sifil
- Network Rail
- Chwaraeon Cymru
- Sefydliad Bevan
- Comisiynydd y Gymraeg
- Cymdeithas Chwaraeon Cymru

3 Canlyniadau Gweithgaredd 1 – ymarferiad 'dotiau gludiog'

Gellir gweld holl allbynnau'r gweithgaredd hwn yn Atodiad B, a darperir crynodeb isod.

3.1 Diffinio meysydd polisi ar raddfeydd gofodol gwahanol

Gofynnwyd i gyfranogwyr osod eu dot gludiog o fewn colofn neu ar linell rannu i gynrychioli'i dewis orau o ran i ba (lefel) graddfeydd gofodol y dylai meysydd polisi gwahanol gael eu diffinio.

Mae'r canlyniadau, fel y'u dangosir yn llawn yn Atodiad B, yn dangos amrywio ar draws y graddfeydd gofodol gwahanol ond gyda chlystyrau, gan helpu dangos bod rhywfaint o gonsensws mewn mannau.

At ddibenion yr adroddiad hwn, mae marciwr glas wedi'i droslunio gan Arup ar gopi gwag o'r daflen gweithgaredd i gynrychioli a dangos y clystyrau yn y modd gorau. Mae hyn yn ceisio helpu hysbysu Llywodraeth Cymru ar ba raddfa yr oedd y mynychwyr yn ystyried y dylai pob maes polisi gael eu diffinio'n gyffredinol. Dangosir hyn isod:

Maes polisi	Cenedlaethol	Rhanbarthol	Awdurdod Lleol	Cymunedol	Dim (mater heb fod yn ymwneud â chynllunio neu ymdrinnir ag ef orau yn rhywle arall)
Hierarchaeth aneddiadau					
Twf poblogaeth (rhagolygon)					
Materion strategol iechyd a lles					
Materion strategol y Gymraeg					
Angen am Dai Fforddiadwy					
Dyraniadau tai (unedau)					
Adnoddau naturiol / asedau amgylcheddol strategol					

Maes polisi	Cenedlaethol	Rhanbarthol	Awdurdod Lleol	Cymunedol	Dim (mater heb fod yn ymwneud â chynllunio neu ymdrinnir ag ef orau yn rhywle arall)
Materion strategol cynllunio morol					
Sectorau economaidd allweddol					
Safleoedd cyflogaeth strategol					
Amcanion neu dargedau trafnidiaeth strategol					
Amcanion neu dargedau teithio llesol strategol					
Egwyddorion strategol creu lleoedd					
Cyngor/gofynion dylunio strategol					
Asedau strategol treftadaeth adeiledig					
Materion strategol yn ymwneud â llifogydd					
Materion strategol yn ymwneud â mwynau					
Materion gwastraff strategol					
Prosiect ynni strategol					
Materion strategol cysylltedd digidol					

Yn gryno, nid oedd y cyfranogwyr o'r farn y dylai unrhyw feysydd polisi gael eu diffinio ar y lefel gymunedol neu y byddid yn ymdrin â hwy orau yn rhywle arall.

Mae'r canlyniadau yn dynodi bod consensws cyffredinol yng Ngogledd Cymru fod meysydd polisi a ddylai gael eu hystyried ar y **lefel genedlaethol yn unig** yn cynnwys:

a) Materion strategol cynllunio morol

b) Egwyddorion strategol creu lleoedd

c) Cyngor/gofynion dylunio strategol

Ar y lefel **genedlaethol i ranbarthol**:

a) Twf poblogaeth (rhagolygon)

b) Materion strategol iechyd a lles

c) Materion strategol y Gymraeg

ch) Adnoddau naturiol / asedau amgylcheddol strategol

d) Materion strategol cynllunio morol

dd) Sectorau economaidd allweddol

e) Safleoedd cyflogaeth strategol

f) Amcanion neu dargedau trafnidiaeth strategol

ff) Egwyddorion strategol creu lleoedd

g) Cyngor/gofynion dylunio strategol

ng) Materion strategol yn ymwneud â llifogydd

h) Materion strategol yn ymwneud â mwynau

i) Materion gwastraff strategol

j) Prosiect ynni strategol

l) Materion strategol cysylltedd digidol

Ac ar y lefel **ranbarthol i leol**:

a) Hierarchaeth aneddiadau

b) Angen am dai fforddiadwy

c) Dyraniadau tai (unedau)

ch) Amcanion neu dargedau teithio llesol strategol

d) Asedau strategol treftadaeth adeiledig

Heb fod yn rhan o'r ymarferiad gwreiddiol, ond a ychwanegwyd yn amodol ar drafodaethau gyda chyfranogwyr, oedd ychwanegu 'seilwaith dŵr' a 'datgarboneiddio' at y meysydd polisi. Penderfynodd rhai ddyrannu'u dotiau gludiog i'r ymarferiad hwn, a'r consensws ar gyfer y ddau oedd y dylid eu hystyried ar y lefel ranbarthol a lleol.

3.2 Blaenoriaethu materion trawsffiniol

Gofynnwyd i gyfranogwyr osod eu dot gludiog o fewn rhes er mwyn cynrychioli eu dewis orau o ran pa faterion economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol gwahanol sydd bwysicaf fel mater trawsffiniol ar gyfer eu rhanbarth. Roedd cyfranogwyr yn gallu dewis y tri opsiwn yr oeddent yn eu ffafrio o saith o opsiynau.

Mae'r canlyniadau, a ddangosir yn llawn yn Atodiad B, yn dangos y dewiswyd pob un o'r opsiynau gwahanol o leiaf unwaith, ond gyda chonsensws amlwg fod rhai mathau o faterion trawsffiniol yn cael eu hystyried yn bwysicach na rhai eraill ar gyfer y cyfranogwyr.

At ddibenion yr adroddiad hwn, darparwyd cyfanswm cyfrifiad er mwyn dangos y dewisiadau. Mae hyn yn ceisio helpu hysbysu Llywodraeth Cymru ynghylch pa faterion polisi trawsffiniol sydd bwysicaf yn y rhanbarth. Dangosir hyn isod:

Cysylltedd	Nifer o weithiau y dewiswyd
Seilwaith ynni	**10**
Cyflogaeth / man gweithio	**8**
Tai a chymunedau	**5**
Llafur / cyflogeion / sgiliau	**10**
Manwerthu / masnachol a hamdden	**1**
Gwasanaethau a chyfleusterau	**3**
Trafnidiaeth a theithio	**16**

3.3 Diffinio safleoedd cyflogaeth mawr

Gofynnwyd i gyfranogwyr osod eu dot gludiog ar ran o daflen waith er mwyn cynrychioli eu dewis orau o ran pa faint/graddfa yr ystyrir bod safleoedd cyflogaeth yn 'fawr' yn eu rhanbarth.

Mae'r canlyniadau, a ddangosir yn llawn yn Atodiad B, yn dangos bod yr holl gyfranogwyr o'r farn fod safle cyflogaeth 'mawr' yng Ngogledd Cymru yn fwy na 10 hectar.

At ddibenion yr adroddiad hwn, darparwyd cyfanswm cyfrifiad er mwyn dangos y dewisiadau. Mae hyn yn ceisio helpu hysbysu Llywodraeth Cymru ynghylch sut gallai'r FfDC helpu orau i lunio safleoedd cyflogaeth mawr (neu strategol) ar draws y rhanbarthau. Dangosir hyn isod:

Graddfa Safle Cyflogaeth	Nifer o weithiau y dewiswyd
50+ hectar	**2**
Rhwng 20 a 50 hectar	**2**
20 hectar	**5**
Rhwng 10 ac 20 hectar	**3**
10 hectar	**10**
Llai na 10 hectar	**0**

Rydyn yn cydnabod mai dim ond un ffordd o ddiffinio safleoedd mawr yw graddfa ac y gallai ffactorau eraill gael eu hystyried. Trafodir y diffiniad hwn yn ehangach yn Adroddiad yr Astudiaeth.

3.4 Diffinio canolfannau manwerthu a masnachol mawr

Gofynnwyd i gyfranogwyr osod eu dot gludiog o dan ran o daflen waith er mwyn cynrychioli eu dewis orau o ran pa raddfa yr ystyrir bod canolfannau manwerthu a masnachol yn 'fawr' yn eu rhanbarth. Ategwyd hyn gan dri map:

1. Map A: yn dangos canolfannau lle cyflogir 3,000 neu fwy yn y sector manwerthu / masnachol;
2. Map B: 2,000 neu fwy; a

3. Map C: 1,000 neu fwy.

Mae'r mapiau a'r canlyniadau, a ddangosir yn llawn yn Atodiad B, yn dangos bod y cyfranogwyr wedi dewis pob un o'r opsiynau ond gydag amrywiadau yn canolbwyntio ar Fapiau B, C a rhyngddynt.

At ddibenion yr adroddiad hwn, darparwyd cyfanswm cyfrifiad er mwyn dangos y dewisiadau fel y'u detholwyd. Mae hyn yn ceisio helpu hysbysu Llywodraeth Cymru ynghylch sut gallai'r FfDC helpu orau i lunio canolfannau manwerthu a masnachol mawr (neu strategol) ar draws y rhanbarthau. Dangosir hyn isod: below:

	Nifer o weithiau y dewiswyd
Dros 3,000 o Gyflogeion	1
Dros 2,000 o Gyflogeion	11
Rhwng 1,000 a 2,000 o Gyflogeion	3
Dros 1,000 o Gyflogeion	7

3.5 Crynodeb

Mae'r canlyniadau yn dangos consensws cyffredinol yng Ngogledd Cymru o ran y canlynol:

1. Y dylai mwyafrif y meysydd polisi strategol gael eu diffinio ar y lefel genedlaethol neu ranbarthol ar wahân i hierarchaeth aneddiadau, angen am dai fforddiadwy a dyraniadau tai (unedau), amcanion neu dargedau teithio llesol strategol ac asedau strategol treftadaeth adeiledig - a ddylai gael eu diffinio ar y lefel leol i ranbarthol.
2. Mae'r materion trawsffiniol allweddol yn cynnwys trafnidiaeth a theithio, seilwaith ynni a llafur / cyflogeion / sgiliau yn ogystal â mannau cyflogaeth / gwaith.
3. Safle cyflogaeth mawr yng Ngogledd Cymru yw un sy'n 10 hectar neu fwy.
4. Canolfan gweithgarwch manwerthu a masnachol fawr yng Ngogledd Cymru yw un sy'n darparu mwy na 1,000 o swyddi.

4 Canlyniadau Gweithgaredd 2 - SWOT

Cafodd pobl eu hannog i ystyried Cryfderau / Gwendidau fel rhai ‘Cyfredol’ a Chyfleoedd / Bygythiadau fel rhai yn y ‘Dyfodol’.

Hwyluswyd trafodaethau SWOT a gwnaethpwyd nodiadau er mwyn helpu cofnodi pob un o’r pwyntiau a godwyd ac a rannwyd. Cyflwynir y rhain yn yr adrannau isod.

Darperir y dadansoddiad o’r SWOT yn Adroddiad yr Astudiaeth ar wahân.

Darperir ffotograffau o’r allbynnau a’r trafodaethau yn Atodiad C.

Mae Adran 4.4 yn rhoi crynodeb a throsolwg rhanbarthol.

4.1 Cymdeithasol a Diwylliannol

CRYFDERAU	GWENDIDAU
• Gwasanaethau bws lleol â chymhorthdal yn gweithio’n dda • Cerdded, hawliau tramwy cyhoeddus a chyfleusterau parc arfordirol • Diwydiant twristiaeth • Nifer uchel o siaradwyr Cymraeg a dysgwyr • Mantais ddiwylliannol yn sgil cryfder y Gymraeg • Diwydiant a chyflogaeth yn dda yng Ngogledd-ddwyrain Cymru • Ardal dda i deuluoedd • Amgylchedd naturiol a lle deniadol i fyw • Prisiau tai is • Ymddeol yng Ngogledd Cymru, gyda phoblogaeth hŷn yn symud i mewn • Amgylchedd naturiol a diwylliant yn ddeniadol ac yn effeithio’n gadarnhaol ar y marchnadoedd tai • Cysylltedd digidol yn galluogi symud cyflogaeth ar draws y sir • Addysg sy’n canolbwyntio ar ddiwydiant	• Tai fforddiadwy – deiliadaethau gwahanol, a welir fel unedau yn unig • Twristiaeth yn effeithio ar y cydbwysedd cymdeithasol – ail gartrefi, incymau • Fforddiadwyedd tai yn cael ei effeithio gan ail gartrefi • Niferoedd tai yn anaddas i raddau helaeth, ac nid yw’n adlewyrchu’r angen yn lleol • Cyflogaeth twristiaeth mewn ardaloedd o ansawdd gwael yn gyffredinol • Argaeledd tir, gwerth, ac yn cael ei arwain gan ddatblygwyr • Fframwaith iaith Gymraeg yw’r ymagwedd gywir, ond nid yw’n treiddio i seilwaith • Unigedd yn sgil diffyg trafnidiaeth dros bellteroedd hir • Gwerthoedd tir – hyfywedd – gwasgu’r ddarpariaeth tai fforddiadwy • Cyllid gan y Llywodraeth yn gyfyngedig • Anhawster ymgysylltu â darparwyr gwasanaethau • Anhawster ariannu gwasanaethau • Tlodi tanwydd • Cydbwysedd cymunedau yn cael ei effeithio gan ddemograffeg • Tanwerthu Gogledd Cymru fel lle i fyw

CYFLEOEDD	BYGYTHIADAU
• Hanfodol i dargedau iaith Llywodraeth Cymru • Darpariaeth a chyllid tai'r sector preifat yn erbyn y sector cyhoeddus • Ymgysylltu â chymunedau yn gynnar yn y broses ddatblygu • Cyfleoedd tai fforddiadwy gyda chartrefi gweigion, Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (LCC), y tu hwnt i'r sector preifat • Dysgu o ardaloedd eraill e.e. Ardal y Llynnoedd parthed gwarchodaeth leol a diwylliannol • Cynllunio sy'n canolbwyntio ar y rhanbarthol yn mynd i'r afael â materion cymdeithasol penodol • Rhwydwaith trafnidiaeth lleol i gyfleusterau lleol • Rhwymedigaeth ar ddatblygwyr i greu cyfleusterau cymunedol yn gynnar yn y broses • Hyrwyddo'r Gymraeg drwy ysgolion • Canolbwyntio lle mae adnoddau ar gael • Cymorth cymunedol i hunanariannu / cyfleusterau adeiladu • Cyni – effaith gwasanaethau ychwanegol • Ariannu cyfleusterau twristiaeth a hamdden • Cysylltedd digidol a gweithio o gartref • Cyfleoedd deniadol o ysgogiad teithio llesol a thwristiaeth • Archif cenedlaethol o rwydweithiau teithio • Seilwaith i alluogi ansawdd da o ran gweithio gartref a byw yng Nghymru • Ysgolion uwchradd cyfrwng Cymraeg • Mae angen i rwydweithiau trafnidiaeth lleol dderbyn lefelau cymorth cenedlaethol • Hyrwyddo buddion prisiau tai is i'r eithaf	• Cadw addysg / sgiliau o fewn y rhanbarth • Pryderon ynghylch y Gymraeg yn dirywio • Gweithwyr Ewropeaidd, alltudion yn dychwelyd i'r ardal ar ôl Brexit • Cyflogaeth a thrafnidiaeth yn effeithio ar gymunedau cytbwys • Bygythiadau i iaith a diwylliant yn sgil newidiadau / bygythiadau i amaethyddiaeth • Ffocws ar y math o dai yn ogystal ag unedau • Angen am gymunedau / cartrefi gwarchod sy'n addas ar gyfer pobl hŷn • Poblogaeth sy'n heneiddio – goblygiadau i dai / marchnadoedd • Diboblogi – demograffeg oedran yn newid a chydbwysedd economaidd yn ogystal ag iaith • Cadw swyddi / incwm o dwristiaeth yn yr ardal • Seilwaith trafnidiaeth, gyda diboblogi • Gwaith cynnal a chadw teithio llesol, hawliau tramwy cyhoeddus ac ati ar ei hôl hi • Anodd darparu adnoddau ar gyfer ymgysylltu â chymunedau a chynlluniau lleoedd • Effeithiau cymdeithasol ac economaidd draen dawn • Diwylliant brodorol yn cael ei golli i ail gartrefi • Prinder sgiliau / staff ar gyfer busnesau yn yr ardal • Creu trefi noswylio sy'n rhoi pwysau ar seilwaith lleol • Pobl yn symud yn cynyddu'r galw am wasanaethau • Mae newidiadau demograffig yn rhoi pwysau ar wasanaethau gofal cymdeithasol

• Tueddiadau mudo gyda theuluoedd yn symud yn ôl i Ogledd Cymru	• Mwy o alw am wasanaethau a llai o bobl i'w hariannu

Trafodwyd Ysgogiadau a Rhwystrau cynllunio hefyd (sef cyfleoedd, mecanweithiau neu gyfyngiadau i bolisi cynllunio llwyddiannus a system rheoli datblygu), a chodwyd y materion canlynol:

Ysgogiadau:

- Hyblygrwydd o ran targedau tai, angen adlewyrchu'r angen lleol am fathau o dai
- System gynllunio yn hanfodol ar gyfer darparu'r cartrefi cywir
- Mwy o nodweddion diwylliannol / cymdeithasol tebyg rhwng Gogledd-orllewin Cymru a Chanolbarth Cymru
- Mae'n well cael cynllunio demograffig yn hytrach na chynllunio daearyddol
- Mae angen sensitifrwydd i amrywiadau rhanbarthol

Rhwystrau:

- Nid yw gwneud penderfyniadau'n ganolog yn adlewyrchu anghenion ardaloedd lleol
- Mae'n anodd gwahaniaethu materion cymdeithasol a diwylliannol oddi wrth faterion economaidd
- Diffyg cysylltiadau strategol rhwng polisïau iaith a meysydd eraill, fel cynllunio
- Gwarchodaeth statudol i ardaloedd yn ymestyn i'r amgylchedd ond nid iaith
- Polisi rhanbarthol ar Ogledd Cymru yn rhoi pwyslais ar Ogledd-ddwyrain Cymru, gan fygwch yr iaith a diwylliant mewn mannau eraill
- Y Gymraeg yn cael ei thangynrychioli mewn meysydd o'r Llywodraeth

Trafodwyd blaenoriaethau ar gyfer y FfDC, a daeth y pwyntiau allweddol canlynol i'r amlwg:

- Cydraddoldeb cyflogaeth yn rhanbarthol
- Cost cyflenwi gwasanaethau yn uwch mewn ardaloedd gwledig
- Angen edrych ar amcangyfrifon cyflenwi tai – gor-ddarparu un math o dai
- Angen sensitifrwydd ieithyddol mewn datblygu
- Cydgysylltiad rhwng cenedlaethol a rhanbarthol, a bod yn ystyriol o wahaniaethau rhwng rhanbarthau
- Dylai'r Llywodraeth edrych yn ehangach i leoli adrannau ar draws y wlad
- Y Llywodraeth yn ysgogi cyfleoedd cyflogaeth
- Angen i gynllunio weithio i gadw pobl ifanc yn yr ardal
- Bod yn flaengar – angen edrych y tu hwnt i'r 'status quo'

- Polisïau i arafu mewnfudo e.e. tai – er enghraifft, dim ond yn gallu gwerthu tai ar ôl nifer o flynyddoedd

4.2 Economaidd

CRYFDERAU	GWENDIDAU
• Cysylltiadau trawsffiniol • Y Gymraeg • Gweithgareddau hamdden ar y tir • Y tir (Yr Wyddfa) • Twristiaeth • Ansawdd yr amgylchedd • Ansawdd bywyd • Digwyddiadau (e.e. Diwrnod Help for Heroes) • Cysylltedd digidol (dwyrain – gorllewin) • Horizon – Wylfa • Porthladd Caergybi	• Digidol yn yr ardaloedd gwledig • Graddfa amaethyddol ffermydd (cydweithredol) • Twristiaeth – diffyg pen-gogyddion o ansawdd da i wasanaethu'r sector • Incymau isel • Cysylltiadau trafnidiaeth • Gwerth tir / hyfywedd • Agosrwydd Caer ar gyfer manwerthu • Poblogaeth myfyrwyr • Canfyddiadau negyddol • Dim arbedion maint • A55 • Enillwyr a chollwyr twristiaeth • Teithiau awyr • Warysau yr M6 • Parciau busnes gwag • Cynllunio gwan ar gyfer lleoedd • Ail gartrefi

CYFLEOEDD	BYGYTHIADAU
• Ansawdd bwyd / brand • Cyrsiau addysg uwch / bellach • Bargen Twf y Gogledd-orllewin • Y Gymraeg • Sector ynni • Carbon isel • Ynni'r llanw / gwynt • Digidol / gweithio o gartref • Swyddi gwerth uchel digidol • Twf BBaChau • Micro-gynhyrchu • Rhoi diben newydd i ganol trefi / mannau gwag • Cynghorau tref • Deorfeydd • Ymestyn y tymor twristiaeth • Twf poblogaeth • Dyfodol manwerthu • Cael datblygu yn y lle iawn • Cydweddu sgiliau (e.e. ynni) • Amaeth-dwristiaeth • Dyfodol gwasanaethau llywodraeth • Prentisiaethau • Mentrau cymdeithasol	• Cymorth ariannol amaethyddol (ar ôl Brexit) • Cadw pobl ifanc • Safleoedd segur / hyfywedd • Peilonau newydd • CDLl ddim yn cynnal y Gymraeg • Myfyrwyr lleol yn erbyn allfudo • Stryd fawr Llandudno • Manwerthu ar y rhyngrwyd • Dyfodol gwasanaethau cyhoeddus • Angen y farchnad

Trafodwyd Ysgogiadau a Rhwystrau cynllunio hefyd, a chodwyd y materion canlynol:

Ysgogiadau:

- Cynllunio cymunedol yn erbyn cydbwysedd cymunedol – angen ystyried yr effeithiau ar bobl leol, gan ystyried materion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol
- Dylid cefnogi datblygiad ynni tra phenodedig drwy'r system gynllunio
- TAN 8 fersiwn 2 – mae angen canllawiau polisi ategol wedi'u diweddaru
- Byddai rheolau newid defnydd ar gyfer swyddfeydd / lle preswyl yn helpu ailddefnyddio adeiladau
- Byddai mannau y gellir eu haddasu yn darparu hyblygrwydd a defnyddioldeb gwell o adeiladau
- Mae integreiddio trafnidiaeth gyhoeddus yn hanfodol i helpu pobl i symud o gwmpas
- Mae angen ystyried tueddiadau'r dyfodol mewn polisi cynllunio er mwyn paratoi ar gyfer y dyfodol
- Dylai modelau perchnogaeth gymunedol gael eu hystyried i helpu cyflawni prosiectau

Rhwystrau:

- Mae angen i gysylltiadau'r Gogledd / De gael eu gwella i gefnogi cysylltedd gwell
- Mae angen i froceriaeth fod yn well er mwyn helpu cyllido a chefnogi mentrau

Trafodwyd blaenoriaethau ar gyfer y FfDC, a daeth y pwyntiau allweddol canlynol i'r amlwg:

- Mae angen polisïau i gefnogi twristiaeth drwy'r flwyddyn
- Dylid nodi anghenion seilwaith i gefnogi prosiectau strategol
- Safleoedd parod – dylai'r FfDC helpu nodi, blaenoriaethu a chefnogi paratoi / cyflenwi safleoedd strategol
- Dylai llesiant cenedlaethau'r dyfodol fod yn thema gyson
- Dylai gwarchod a gwella'r amgylchedd gael eu cynnwys yn y FfDC

4.3 Amgylcheddol

CRYFDERAU	GWENDIDAU
• Ansawdd yr amgylchedd naturiol • Datganiadau Ardal • Adnodd ynni adnewyddadwy • Yr A55 a'r rhwydwaith Rheilffyrdd • Parciau Cenedlaethol / AHNEau / ATAau • Ynni adnewyddadwy a'r buddion yn ei sgil • Asedau treftadaeth • Asedau twristiaeth • Defnyddiau newydd ar gyfer adeiladau rhestredig	• Effaith bosibl twristiaeth • Ail gartrefi • Gormod o ffocws ar anghenion datblygwyr nid anghenion cymunedau (tai) • Ansawdd aer / mwy o draffig • Gorbwyslais ar yr amgylchedd wrth ystyried datblygu – angen mwy o bwyslais ar nodweddion economaidd a chymdeithasol • Trafnidiaeth gyhoeddus yn anodd – angen gwasanaethau gwell • Cysylltiadau o'r gogledd i'r de
CYFLEOEDD	**BYGYTHIADAU**
• Newid moddol / gwell trafnidiaeth gyhoeddus • Twristiaeth a chydbwyso'r effaith ar yr amgylchedd • SDCau • Amaethyddiaeth • Datganiadau Ardal • Ynni adnewyddadwy / cynlluniau adnewyddadwy cymunedol • Meithrin gallu / safonau yn y Parc Cenedlaethol • Cynllun ar gyfer newid hinsawdd • Cynllunio ar gyfer twf mewn twristiaeth • Cydnabod mantais y sectorau amaethyddol i'r amgylchedd • Y Gymraeg a sefydlu'r gymuned • Pwyntiau gwefrio cerbydau trydan • Cyflogaeth gerllaw pobl leol / lleihau'r angen i deithio • Cynlluniau rheoli traethlin • Newid hinsawdd ac amrywiaeth amaethyddol	• Perygl llifogydd – dyrannu safleoedd a chynnal aneddiadau presennol • Ynni adnewyddadwy a'i ddifrod i'r amgylchedd • Gwydnwch yr A55 a'r rhwydwaith rheilffyrdd wrth i'r rhanbarth dyfu • Dyfodol amaethyddiaeth o ran cyllido • Tywydd eithafol / yr hinsawdd yn newid • Erydiad twristiaeth mewn Parciau Cenedlaethol • Cydbwysedd rhwng amaethyddiaeth a gwarchod yr amgylchedd • Cynlluniau rheoli traethlin • Gallu i addasu adeiladau lleol

• Morlynnoedd llanw • Mwynau a gwastraff ar raddfa ranbarthol • Cyfle economaidd ar gyfer economi gylchol • Cysylltedd grid i alluogi cyfleoedd • Y FfDC a'r Cynllun Morol	

Trafodwyd Ysgogiadau a Rhwystrau cynllunio hefyd, a chodwyd y materion canlynol (bob un ohonynt yn ysgogiadau):

- Defnyddio treftadaeth / adeiladau rhestredig
- Gwarchod dynodiadau cenedlaethol
- Cyfleoedd ar gyfer twristiaeth / twristiaeth gynaliadwy
- SDCau a rheolaeth well ar ddŵr mewn datblygiadau
- Angen i ystyried ymagweddau gwahanol at fodelau tai / cipio gwerth tir / hyfywedd datblygiadau

Trafodwyd blaenoriaethau ar gyfer y FfDC, a daeth y pwyntiau allweddol canlynol i'r amlwg:

- Byddai dod â sectorau at ei gilydd yn helpu annog cydweithio a meddwl / cyflawni mwy effeithlon o ran mentrau
- Byddai rheoli'r amgylchedd yn helpu gwarchod a gwella nodweddion ac asedau pwysig yn well
- Dylai Datganiadau Ardal Cyfoeth Naturiol Cymru gael eu hintegreiddio gyda'r FfDC i gefnogi gwarchod a gwella'r amgylchedd
- Mae angen gwelliannau i gysylltiadau / cysylltedd teithio er mwyn helpu symud pobl a nwyddau o amgylch Cymru
- Mae angen cefnogi symud at ddulliau cynhyrchu ynni adnewyddadwy a'r agenda datgarboneiddio drwy'r FfDC
- Mae angen ystyried ynni a chysylltiadau grid fel cyfanrwydd a'u cefnogi drwy'r FfDC wrth i ni symud tuag at ddulliau cynhyrchu ynni adnewyddadwy a datgarboneiddio
- Dylai seilwaith gwyrdd / lles cymdeithasol fod yn themâu pwysig ar gyfer hwyluso dulliau datblygu cynaliadwy
- Dylai rheolaeth ar adnoddau naturiol gael ei hintegreiddio mewn datblygiadau newydd

4.4 Crynodeb

4.4.1 Pwyntiau allweddol

Roedd y deg o bwyntiau allweddol a godwyd gan randdeiliaid â buddiant yn rhanbarth Gogledd Cymru fel a ganlyn:

1. Balchder yn y Gymraeg fel ased diwylliannol ond gydag amrywiadau mawr ar draws Gogledd Cymru fel rhanbarth, yn enwedig rhwng Gogledd-orllewin a Gogledd-ddwyrain Cymru
2. Cysylltiadau trawsffiniol cryf a chysylltiadau trafnidiaeth a phorthladdoedd da, ond angen gwelliant o ran mynediad at deithiau awyr a gwasanaethau trafnidiaeth gyhoeddus yn ogystal â chysylltiadau gogledd-de
3. Cysylltedd digidol cryf a chefnogaeth i weithio symudol a gweithio gartref
4. Diwydiant ynni adnewyddadwy sefydledig a chyfleodd gyda Bargen Twf y Gogledd
5. Dibyniaeth ar amaethyddiaeth a phryderon ynghylch cyllido ar ôl Brexit
6. Pryder ynglŷn â cholli diwylliant a'r Gymraeg gyda mewnfudo ac allfudo, yn ogystal ag ail gartrefi
7. Gwarchod yr amgylchedd naturiol a hanesyddol fel prif atynnwr i bobl sy'n dewis byw ac aros yn y rhanbarth, gyda thwristiaeth fel ased economaidd
8. Pryderon ynghylch newidiadau mewn demograffeg gyda diboblogi a phoblogaeth sy'n heneiddio, gan ystyried effeithiau draen dawn, mewnlifiad pobl sydd wedi ymddeol ac alltudion yn dychwelyd ar ôl Brexit
9. Pwysau cynyddol ar wasanaethau a llai o gyllid
10. Anghenion tai i ddibynnu llai ar y datblygwyr mawr a darparu'r mathau o dai sydd eu hangen ar bobl yn hytrach na beth mae'r farchnad yn ei ddarparu

4.4.2 Sut gallai neu sut dylai'r FfDC helpu'r rhanbarth

Awgrymodd rhanddeiliaid y gallai neu y dylai'r FfDC helpu'r rhanbarth yn y deg ffordd ganlynol:

1. Gwarchod yr amgylchedd naturiol a hanesyddol, gyda chyfle i integreiddio â datganiadau ardal, mwynau, gwastraff, cynllunio arfordirol a chynllunio morol
2. Gwarchod y Gymraeg ac asedau diwylliannol cysylltiedig
3. Cydnabod y cysylltiadau a'r cysylltedd trawsffiniol pwysig
4. Hwyluso twristiaeth gynaliadwy
5. Ysgogi buddsoddiad a chefnogi arallgyfeirio a lledaenu economi'r dyfodol yn fwy cyfartal
6. Cefnogi'r diwydiant amaethyddol a diwydiannau cynradd cysylltiedig ar ôl Brexit
7. Caniatáu hyblygrwydd o ran targedau tai, ailddefnyddio adeiladau presennol, y farchnad dai ac edrych o'r newydd ar gydbwysedd cymunedol gyda mwy o reolaeth dros ail gartrefi a phoblogaeth anfrodorol
8. Mwy o allu ar gyfer mentrau a datblygiadau sy'n cael eu harwain gan y gymuned, ac annog ymgysylltiad cymunedau yn gynnar wrth wneud cynlluniau a datblygu
9. Annog datblygu a fydd yn helpu cadw pobl ifanc yn yr ardal
10. Cefnogi ynni adnewyddadwy a chysylltiadau grid yn ogystal â helpu'r agenda datgarboneiddio

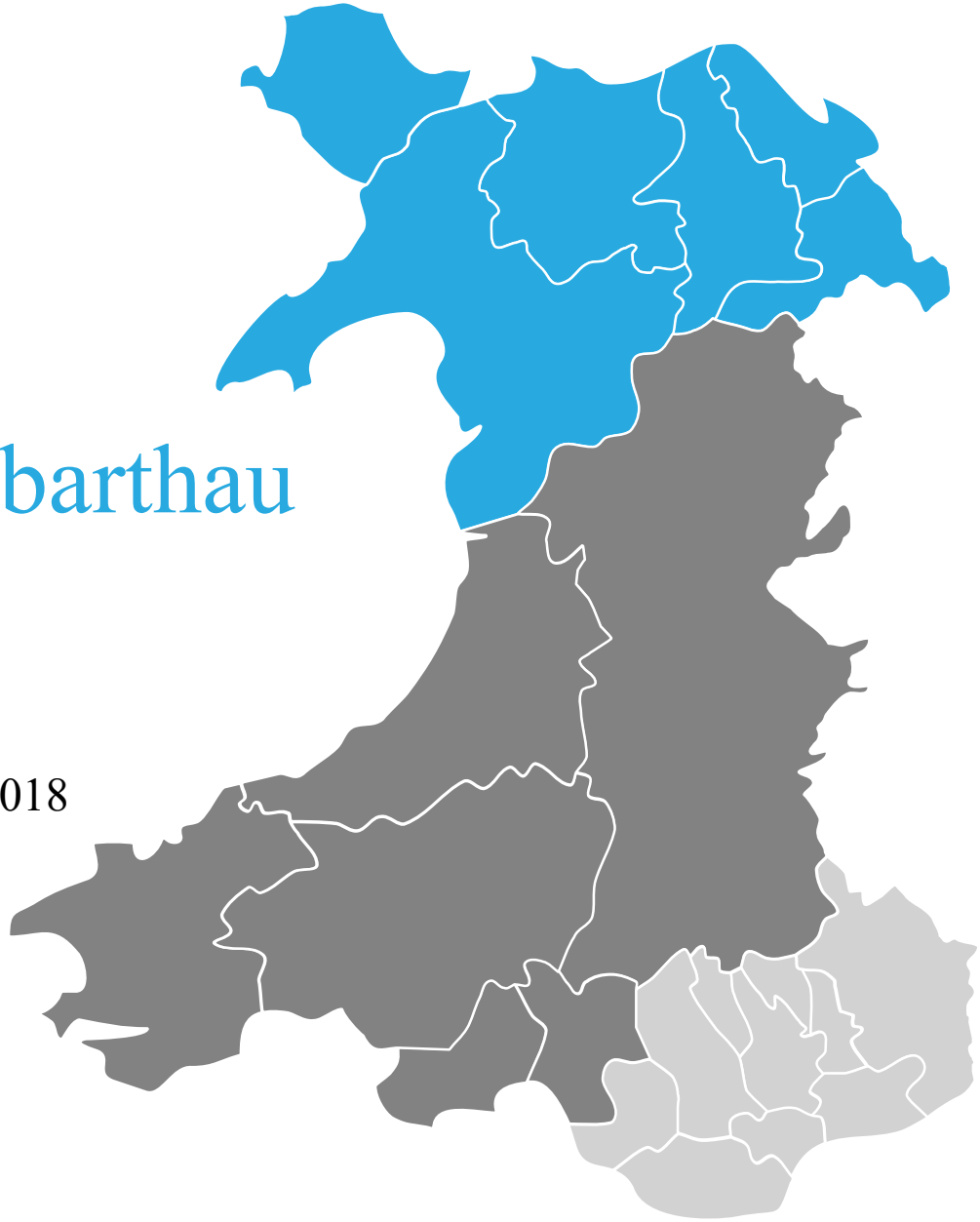
Bydd y blaenoriaethau ac awgrymiadau hyn mewn perthynas â beth allai / ddylai'r FfDC wneud yn cael eu harchwilio yn fanylach drwy'r Adroddiadau SWOT ehangach sydd i'w paratoi ochr yn ochr â'r Adroddiad Cryno Gweithdy hwn.

Atodiad A

Rhanbarth Gogledd Cymru – Cyflwyniad Gweithdy

FfDC
Gweithdy Rhanbarthau

Gogledd Cymru / 29 Tachwedd 2018

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

ARUP

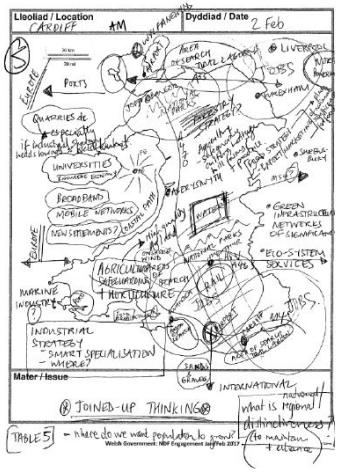
Agenda

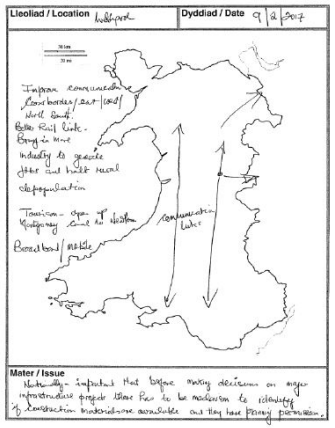

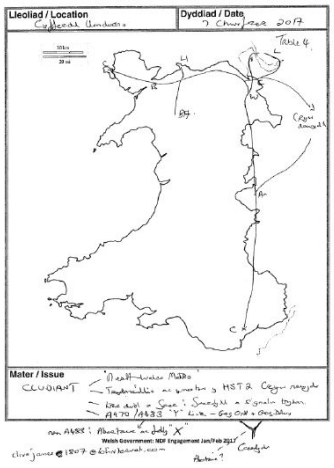
1. Cyflwyniadau
2. Yr Astudiaeth
3. Data a thueddiadau
4. Diffiniadau a materion data

   Egwyl
5. SWOT
6. Camau nesaf
7. Diwedd

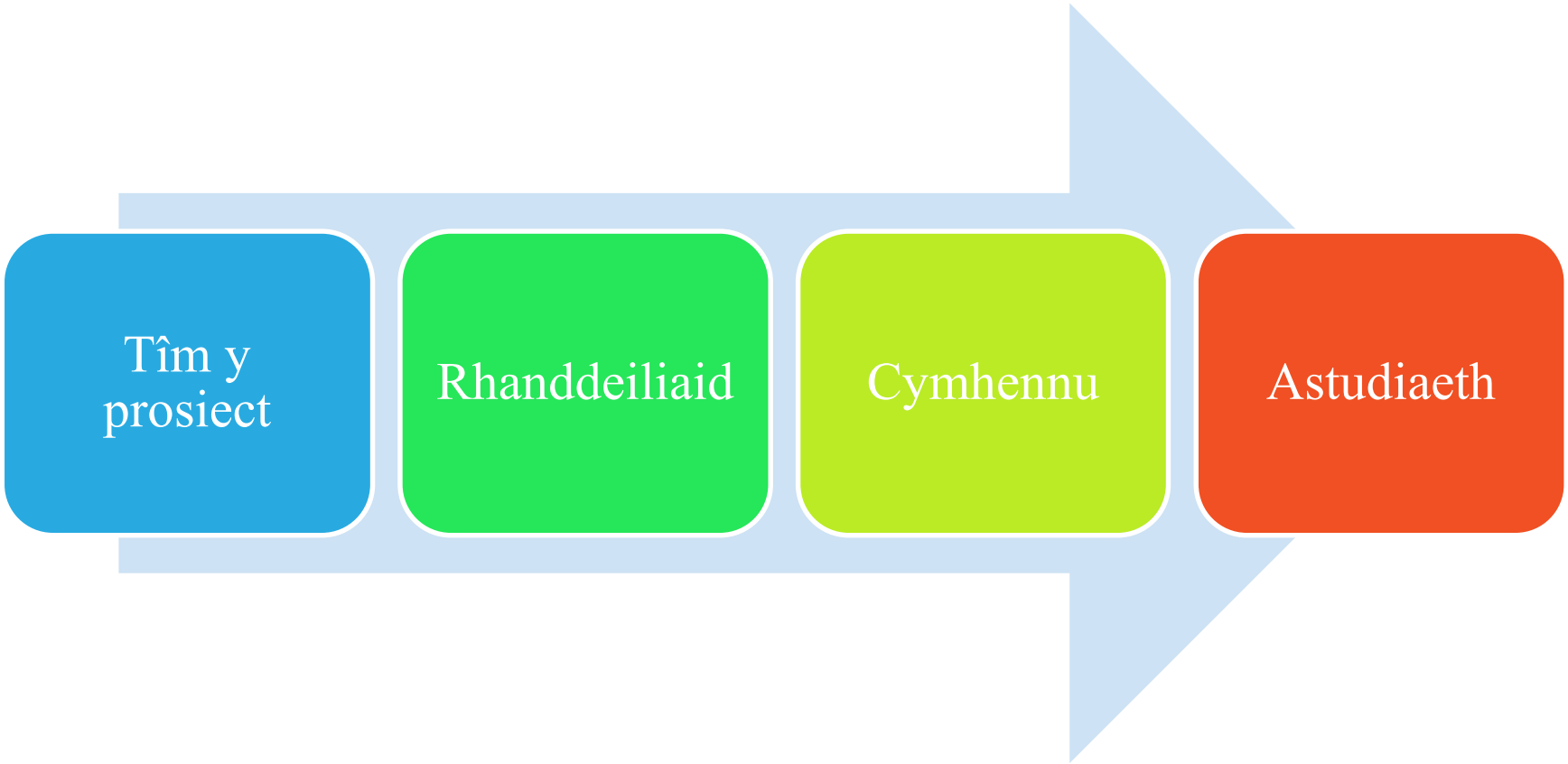

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

ARUP

Cyflwyniadau

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

ARUP

Yr Astudiaeth

Polisi Cynllunio Cymru
Fframwaith Datblygu Cenedlaethol
Planning Policy Wales and the
National Development Framework

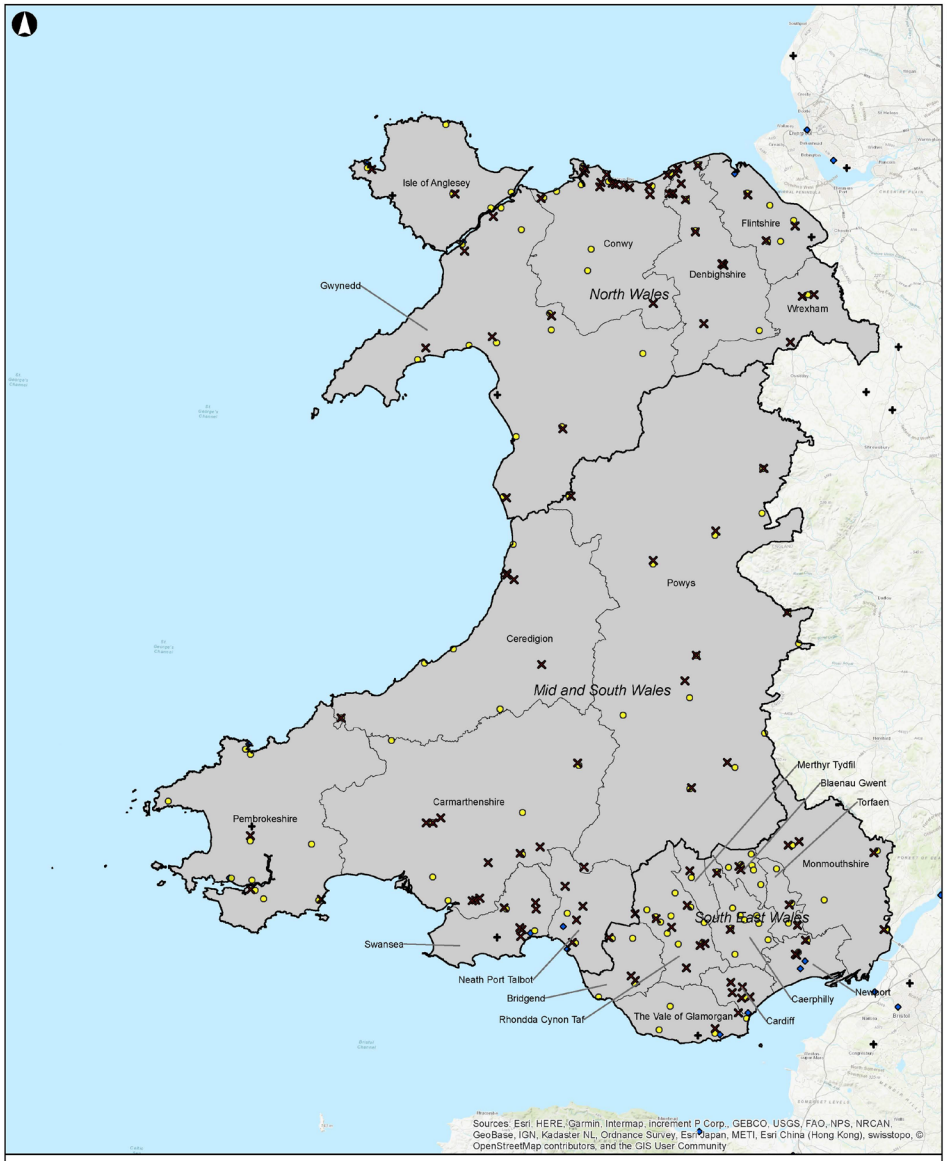
- Fframwaith Datblygu Cenedlaethol (FfDC)
- Ymgynghoriad y FfDC
- Cwmpas yr Ymchwil
- Rhanbarthau'r FfDC
- Astudiaeth i'w gwblhau ym mis Chwefror 2019

Planning in Wales

Nodweddion – Gogledd Cymru

Economaidd	Cymdeithasol a Diwylliannol	Amgylcheddol
Cyflogaeth	Poblogaeth	Parciau Cenedlaethol
Diweithdra	Aneddiadau allweddol	Dynodiadau
Gwerth ychwanegol gros	MALlC	Ardaloedd rheoli ansawdd aer (AQMA)
Cynnyrch domestig gros	Y Gymraeg	Adeiladau rhestredig
Gwaith yn y sector sylfaenol	Dull o deithio i'r gwaith	Ardaloedd lle ceir perygl o lifogydd
Gwaith yn y sector eilaidd	Cyflawniad addysgol	Ynni adnewyddadwy
Gwaith yn y sector trydyddol	Ffyrdd a rheilffyrdd	

Legend

- Airports
- Hospital
- KeySettlements
- Ports

Contains OS data © Crown copyright and database right (2018)

P1	22/11/2018	CW	FG	DB
Issue	Date	By	Chkd	Appd

ARUP

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Client
Welsh Government

Job Title
NDF Research

Welsh Hospitals, Key Settlements and Main Transport Links

Scale at A3
1:850,000

Job No	Drawing Status
264350-02	Issue

Drawing No	Issue
001	P1

© Arup

Legend

- Railway Station
- Trunk Road
- Railway
- WelshRegions
- Welsh County

Contains OS data © Crown copyright and database right (2018)

P1	21/11/2018	CW	FG	DB
Issue	Date	By	Chkd	Appd

ARUP

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Client
Welsh Government

Job Title
NDF Research

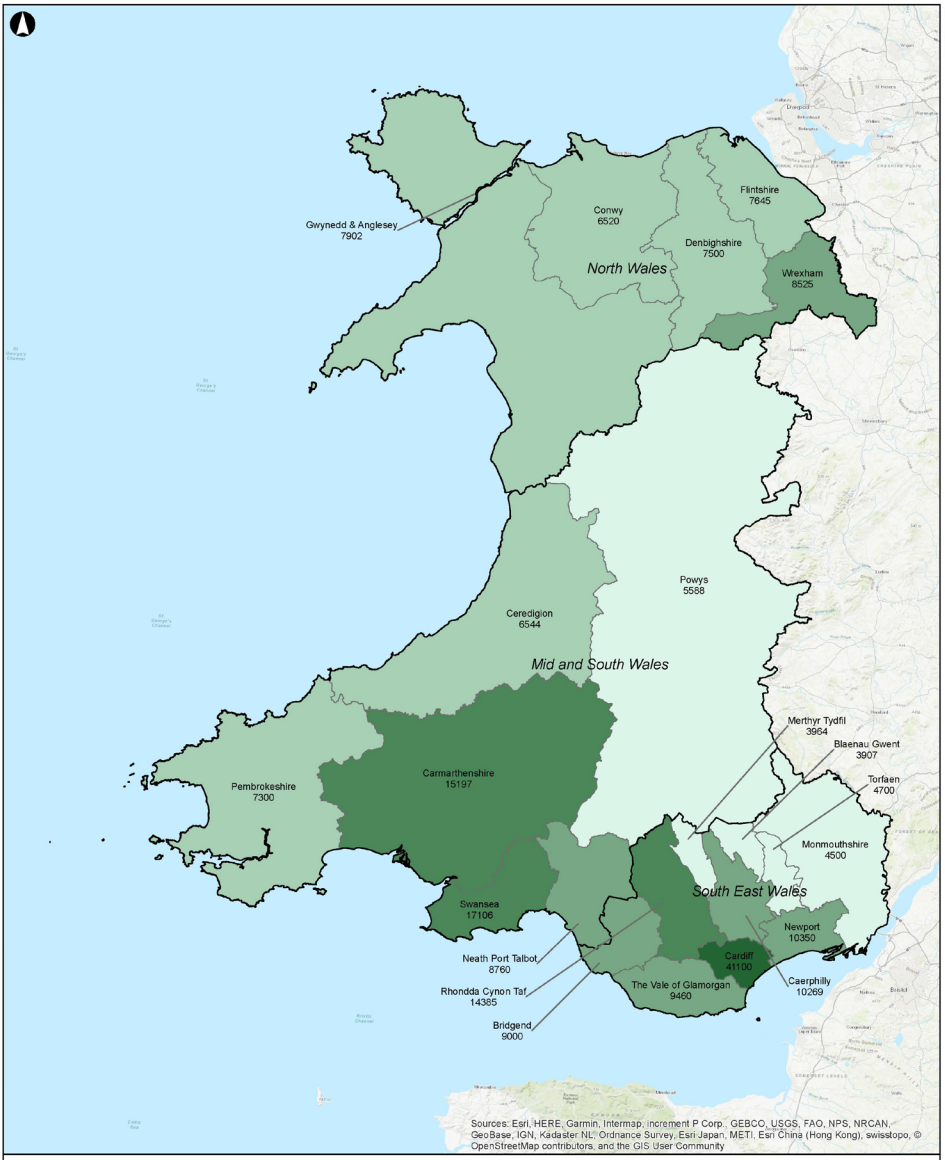
Trunk Roads and Railways

Scale at A3
1:850,000

Job No	Drawing Status
264350-02	Issue

Drawing No	Issue
001	P1

© Arup

Legend

Total Housing Provision (No. of Units)

- 3000 - 5750
- 5751 - 7950
- 7951 - 10500
- 10501 - 17500
- 17500+
- Welsh Region Boundaries

© Copyright Information

P1	20/11/2015	CW	FG	DB
Issue	Date	By	Chkd	Appd

ARUP

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Client
Welsh Government

Job Title
NDF Research

Kilometers
0 10 20 40

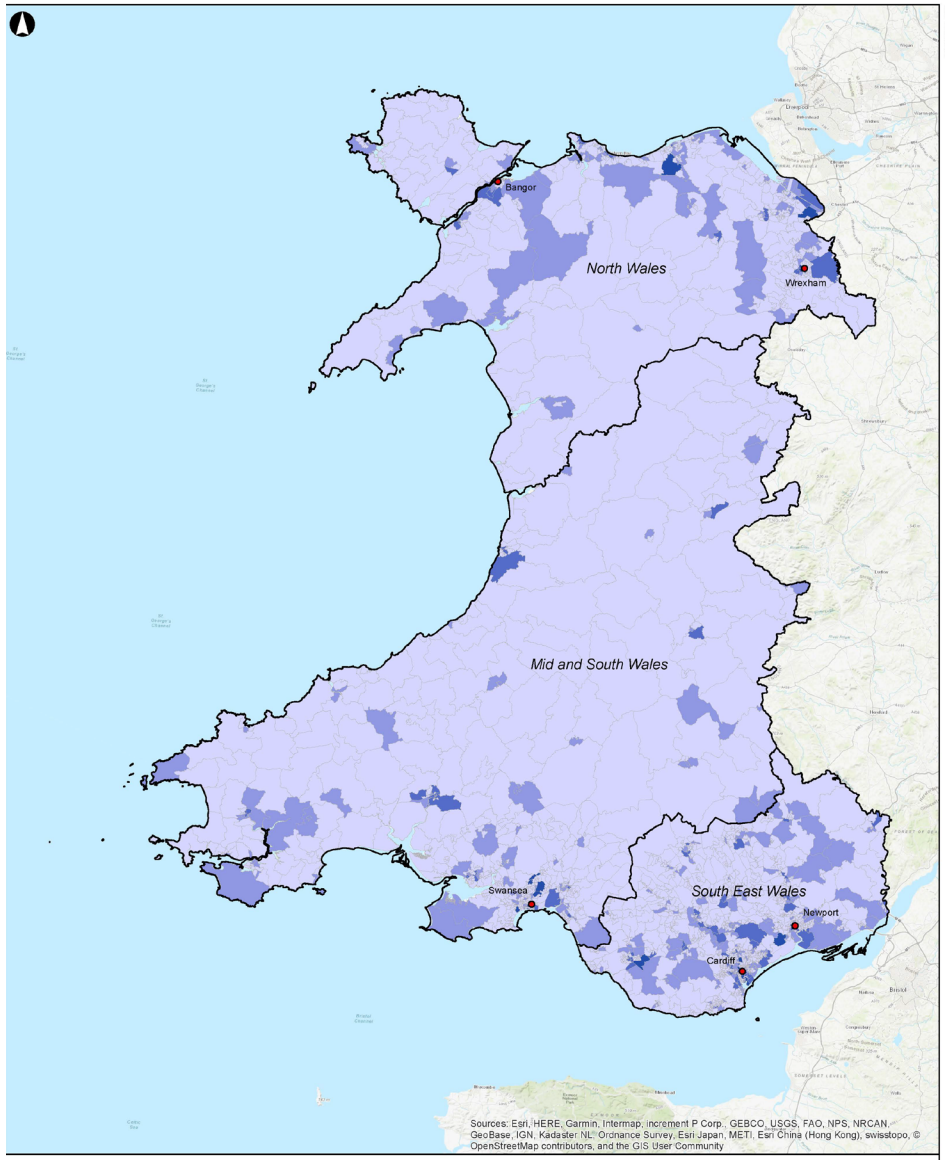
Total Housing Provision

Scale at A3
1:850,000

Job No	Drawing Status
264350-02	**Issue**

Drawing No	Issue
001	**P1**

© Arup

Legend

Total Retail Commercial (LSOA)

- 0 - 500
- 501 - 1800
- 1800 - 4800
- 4800 - 10800
- 10800 - 32000

© Crown Copyright and database right 2015. Ordnance Survey

P1	19/11/2015	CW	FG	DB
Issue	Date	By	Chkd	Appd

ARUP

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Client
Welsh Government

Job Title
NDF Research

Kilometers
0 10 20 40

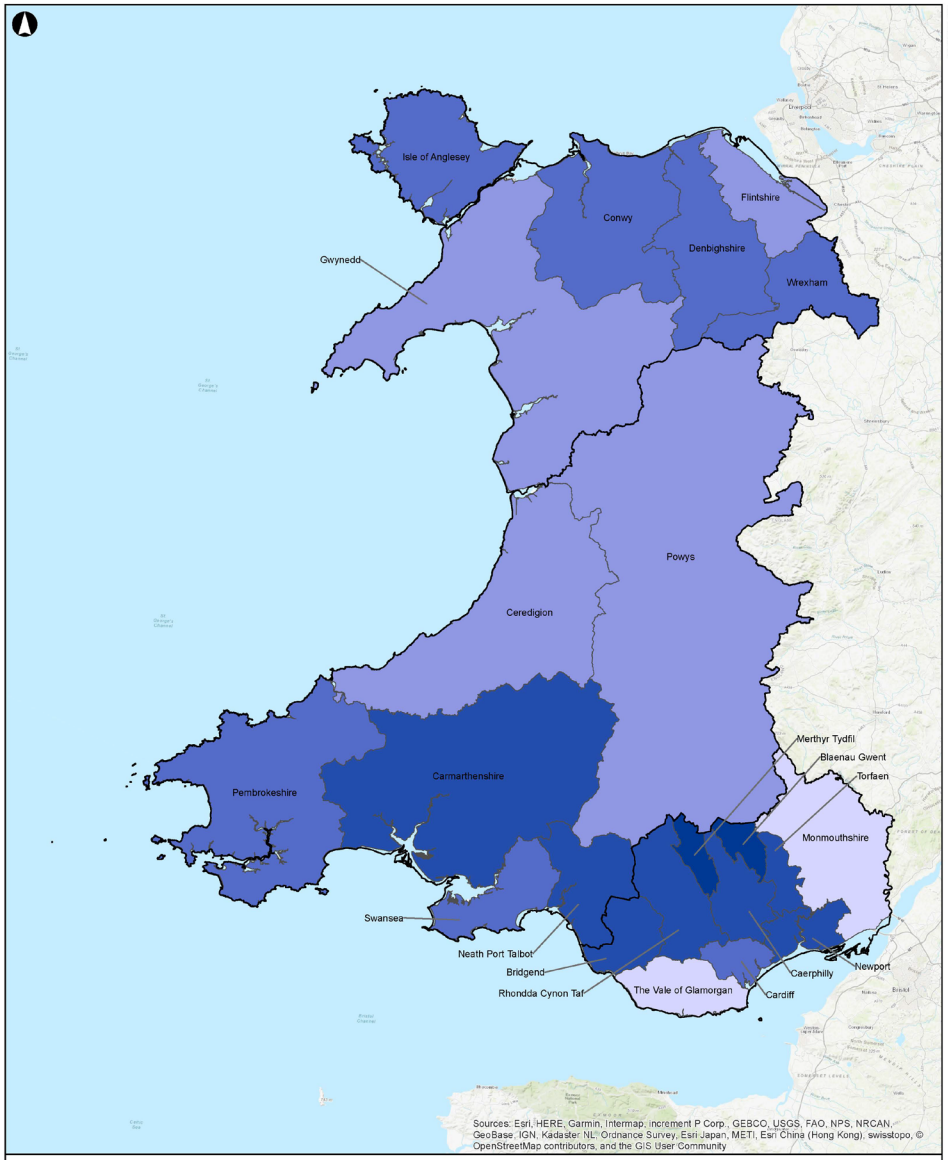
Total Retail: LSOAs (Lower LayerSuper Output Area)

Scale at A3
1:850,000

Job No	Drawing Status
264350-02	**Issue**

Drawing No	Issue
001	**P1**

© Arup

Legend

Welsh Index of Multiple Deprivation

- Most Deprived
- IIII
- III
- II
- Least Deprived

© Crown Copyright and database right 2015. Ordnance Survey

Issue	Date	By	Chkd	Appd
P1	20/11/2018	CW	FG	DB

ARUP

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Client: **Welsh Government**

Job Title: **NDF Research**

Kilometers: 0 10 20 40

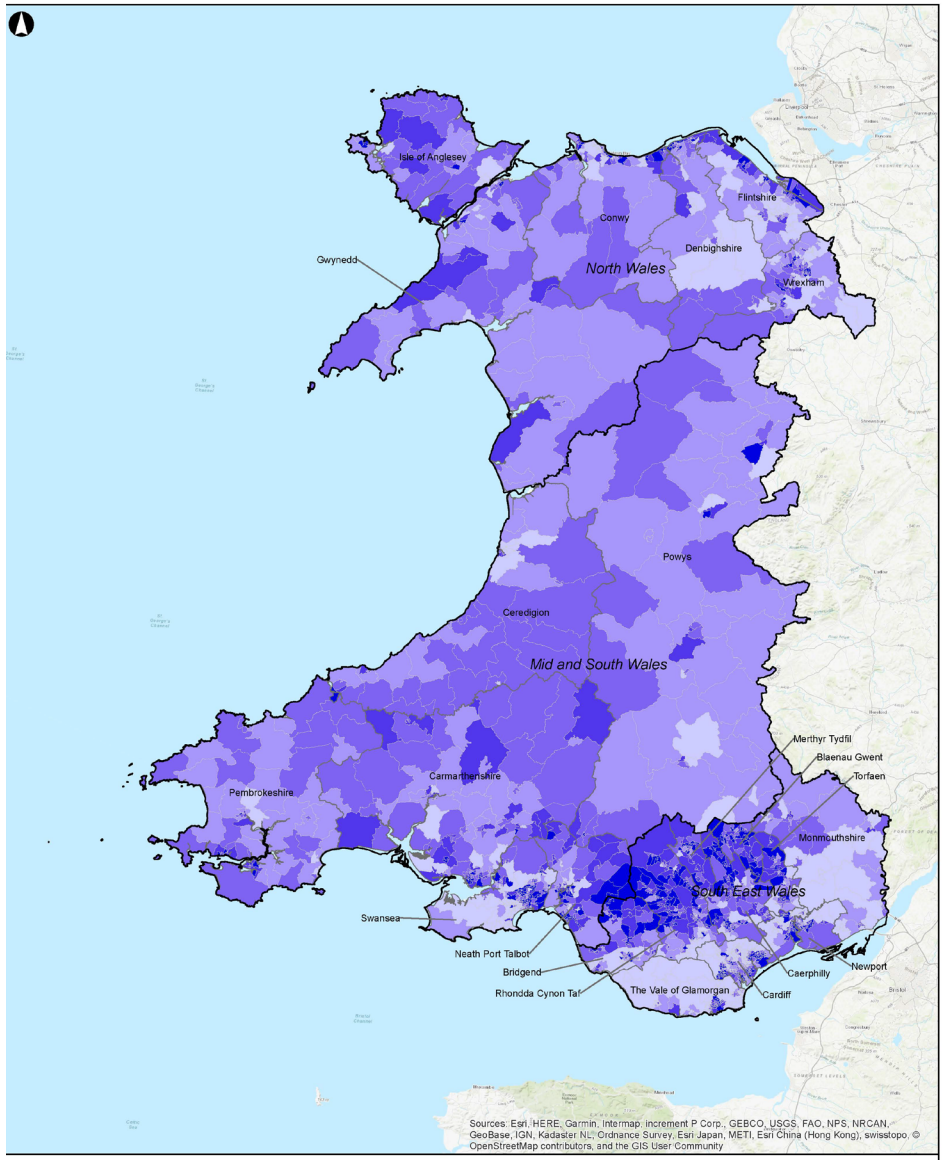
Welsh Index of Multiple Deprivation (WIMD) 2014: Regions

Scale at A3: **1:850,000**

Job No	Drawing Status
264350-02	Issue

Drawing No	Issue
001	P1

© Arup

Legend

Welsh Index of Multiple Deprivation

- Most Deprived
- IIII
- III
- II
- Least Deprived

© Crown Copyright and database right 2015. Ordnance Survey

Issue	Date	By	Chkd	Appd
P1	20/11/2018	CW	FG	DB

ARUP

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Client: **Welsh Government**

Job Title: **NDF Research**

Kilometers: 0 10 20 40

Welsh Index of Multiple Deprivation (WIMD) 2014: LSOAs

Scale at A3: **1:850,000**

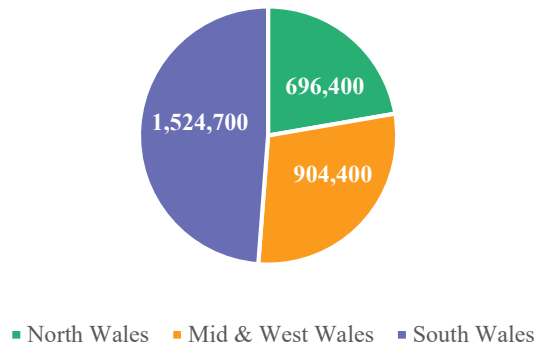
Job No	Drawing Status
264350-02	Issue

Drawing No	Issue
001	P1

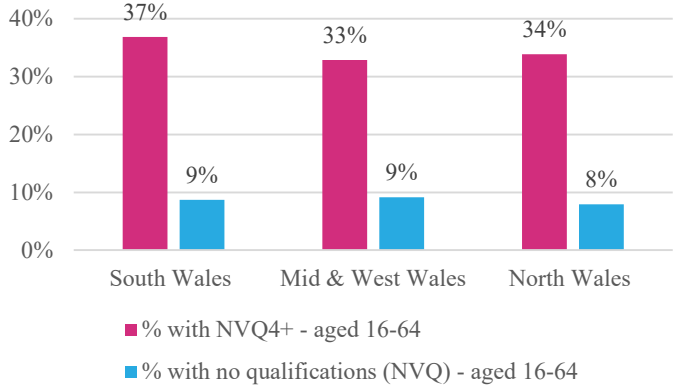
© Arup

Tueddiadau – Cymhariaethau ar draws Rhanbarthau Cymru

Population

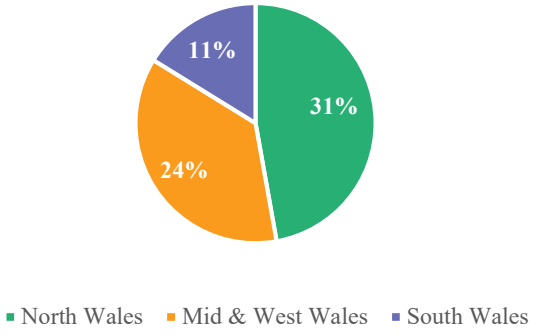
Educational Attainment

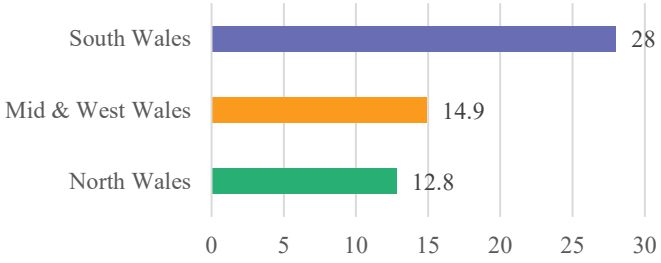
Employment and Unemployment

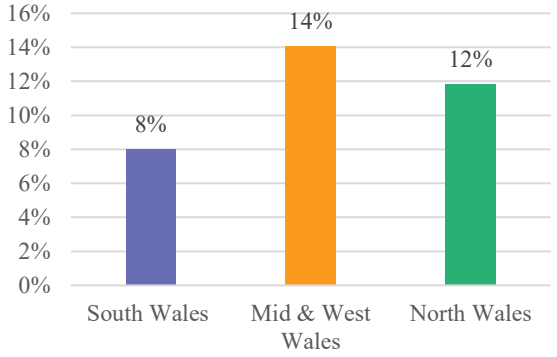
Percentage able to speak Welsh

Gross Value Added (Income Approach) by Local Authority (£bn)

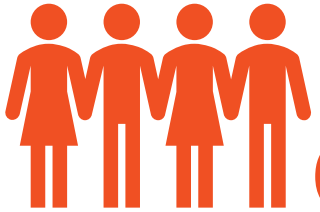
Work mainly at or from home

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

ARUP

Nodweddion – Gogledd Cymru

0.7m

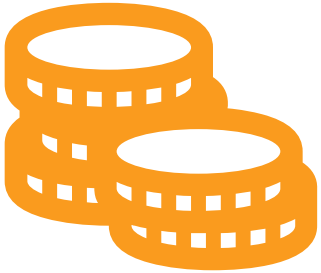
8%
Dim cymwysterau

3.7% Diweithdra

31%
Yn siarad Cymraeg

£12.8bn
Gwerth ychwanegol gros

12% yn gweithio gartref

Diffiniadau a materion

1. Sut dylid diffinio ystod eang o feysydd polisi posibl
2. Ar ba raddfa y gellir ystyried safleoedd cyflogaeth fel rhai ‘mawr’
3. Lleoliad canolfannau gweithgarwch masnachol a manwerthu ‘mawr’
4. Y cysylltiadau trawsffiniol pwysicaf ar gyfer eich rhanbarth

Rhowch sticer yn yr ardal sy’n cynrychioli eich dewisiadau orau.

Unrhyw beth arall? Rhowch wybod …

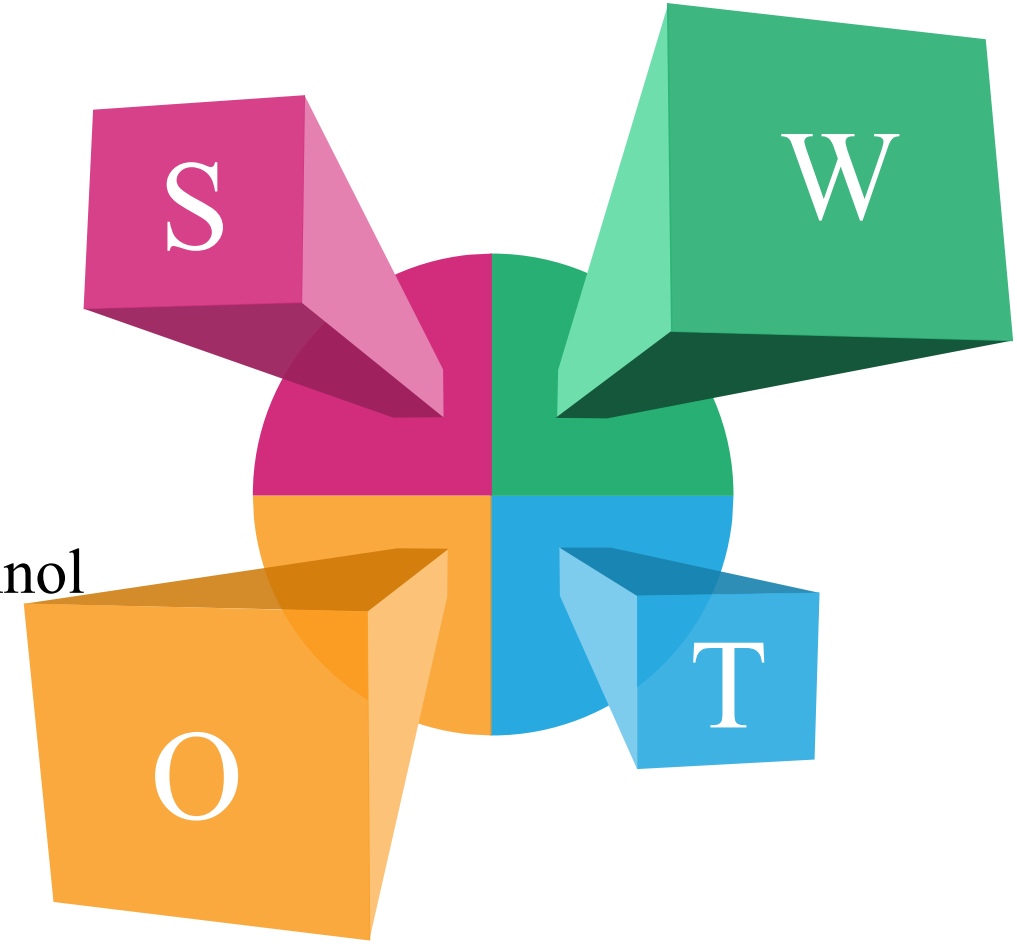
SWOT

Hwyluso gweithgarwch â rhanddeiliaid mewn tri grŵp:

1. Economaidd
2. Amgylcheddol
3. Cymdeithasol a diwylliannol

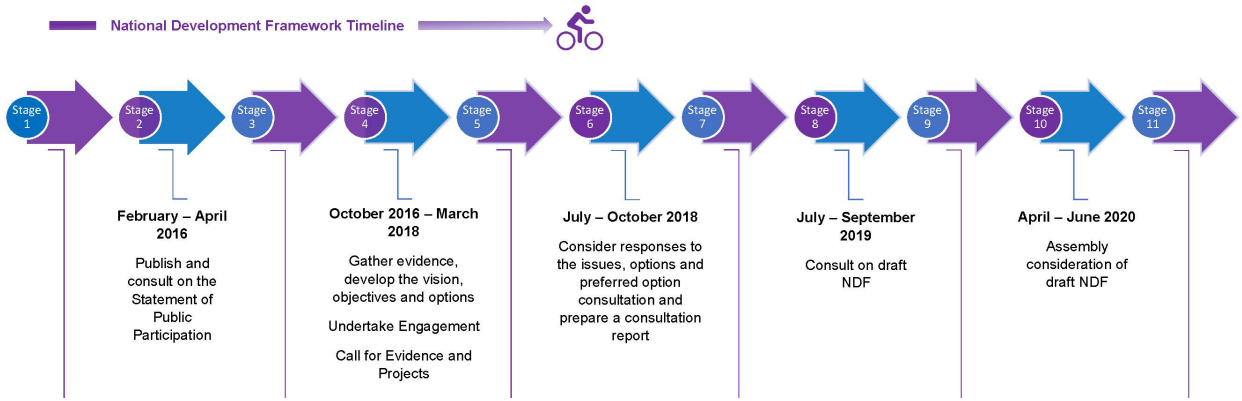
Wedi'u strwythuro o gwmpas

a) SWOT ar gyfer y FfDC
b) **Ysgogwyr a rhwystrau cynllunio**
c) Blaenoriaethau ar gyfer y rhanbarth – canolbwyntio ar y **raddfa genedlaethol**

Camau Nesaf

- Adroddiad Ffeithiol ar y Gweithdy
- Cyfarfodydd â rhanddeiliaid sy'n canolbwyntio ar brosiectau a chynlluniau
- Casglu data er mwyn ei gyhoeddi ar Borth Lle
- Adroddiad yr Astudiaeth
  - SWOT i gynorthwyo datblygiad polisi cynllunio cenedlaethol
  - Rhoi cyfeiriad i gynllunio rhanbarthol
- Cyhoeddi'r FfDC

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

ARUP

Diolch yn fawr

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â:
Russell.Dobbins@gov.wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

ARUP

Atodiad B

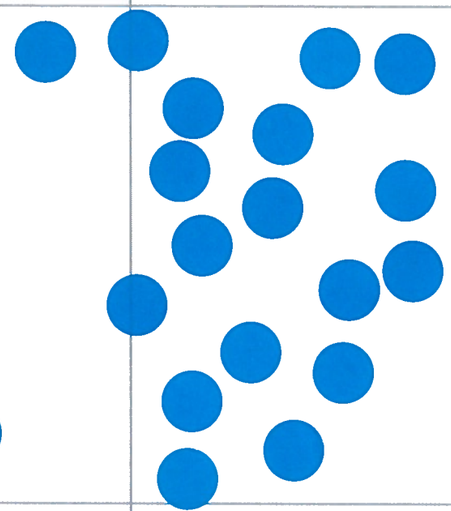
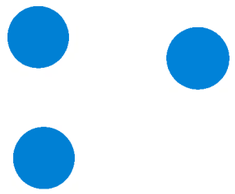
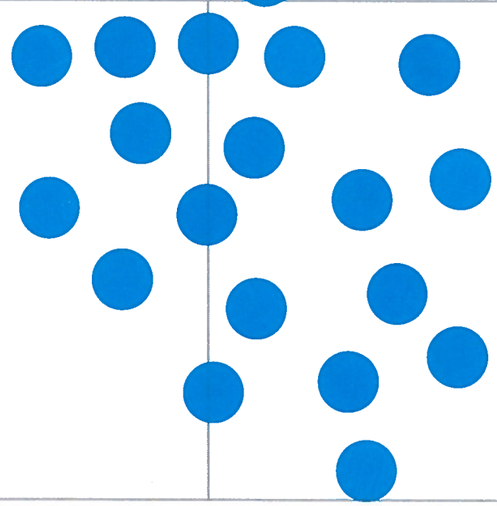
Allbynnau'r Gweithgaredd
Dotiau Gludiog

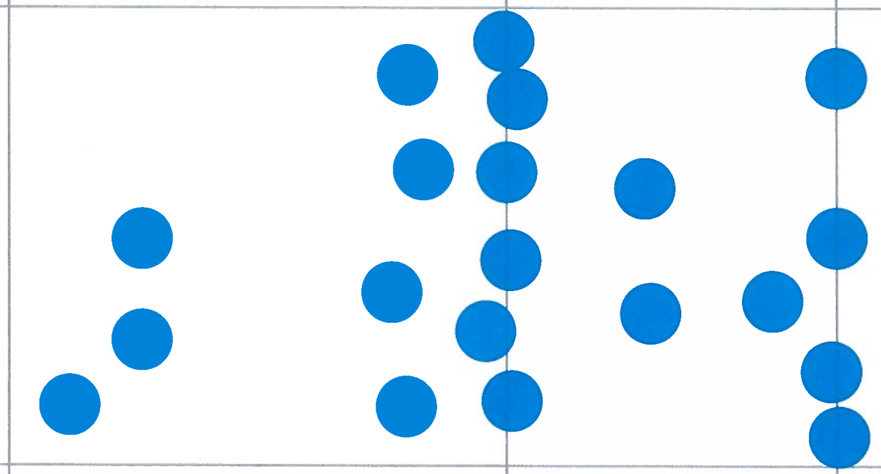
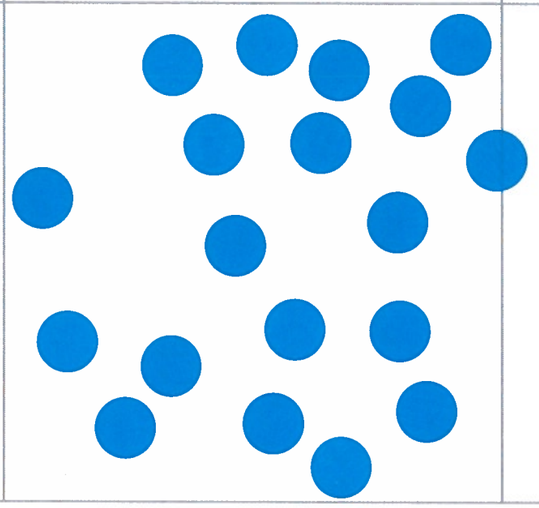
Diffinio meysydd polisi ar wahanol raddfeydd gofodol / Defining policy areas at different spatial scales

Isod, ceir rhestr o gwestiynau'n gofyn ar ba lefel y dylid diffinio ystod eang o feysydd polisi posibl. / Below is a list of questions asking at what level a wide range of potential policy areas should be defined.

	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what level should … be defined?**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Hierarchaeth aneddiadau **A settlement hierarchy**					
Twf poblogaeth (rhagolygon) **Population growth (forecasts)**					

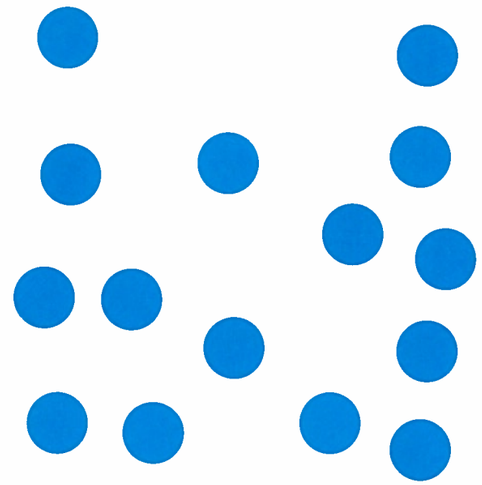
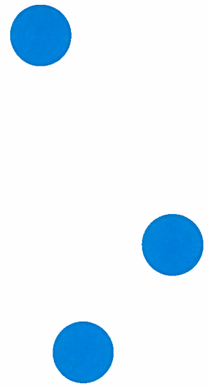
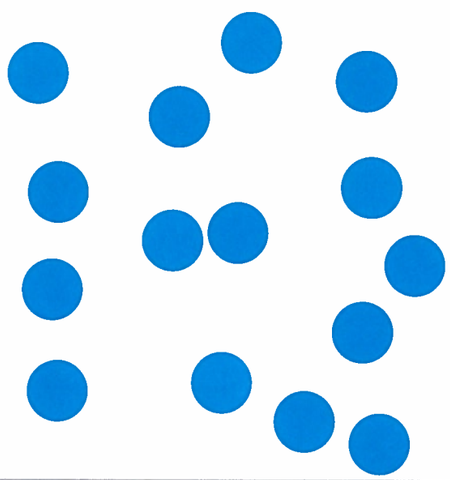
	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what level should … be defined?**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Materion strategol yn ymwneud ag iechyd a lles **Strategic health and well-being issues**					
Materion strategol yn ymwneud â'r Gymraeg **Strategic Welsh Language issues**					

	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what level should … be defined?**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Anghenion tai fforddiadwy **Affordable housing need**					
Dyraniadau tai (unedau) **Housing allocations (units)**					

	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what level should.... be defined?**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Asedau amgylcheddol / adnoddau naturiol strategol **Strategic natural resource / environmental assets**					
Materion strategol yn ymwneud â chynllunio morol **Strategic marine planning issues**					

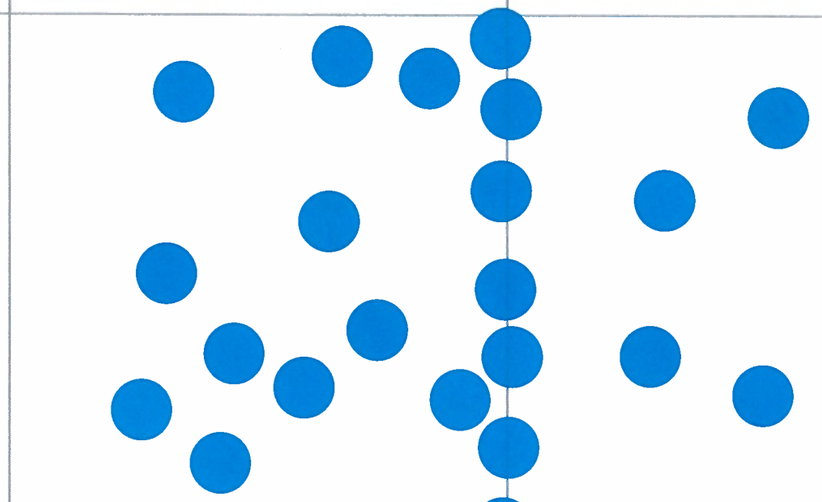
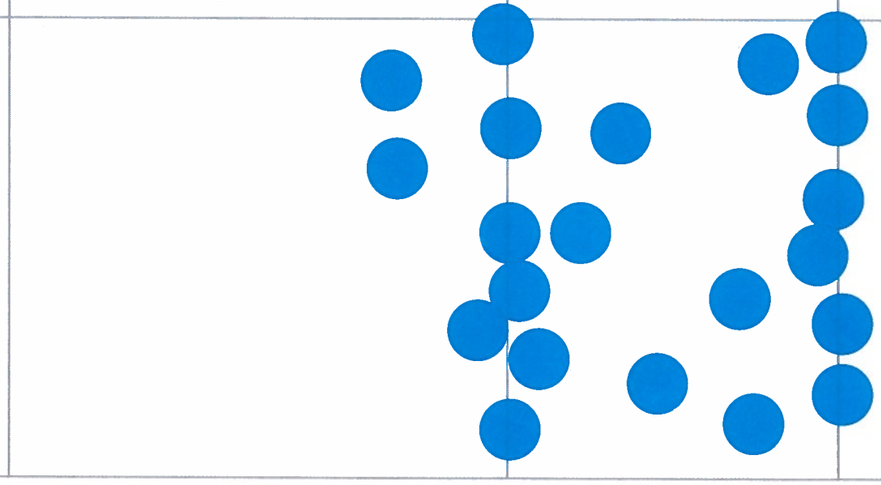
	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what level should... be defined?**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Sectorau economaidd allweddol **Key economic sectors**					
Safleoedd cyflogaeth strategol **Strategic employment sites**					

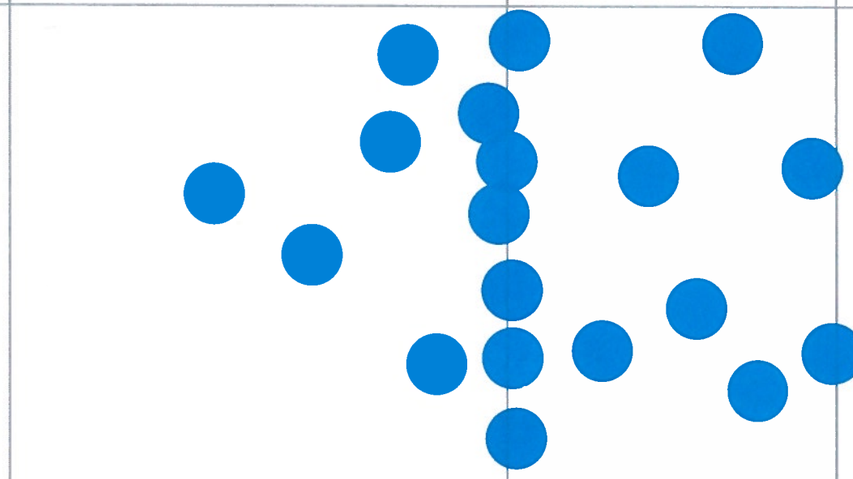
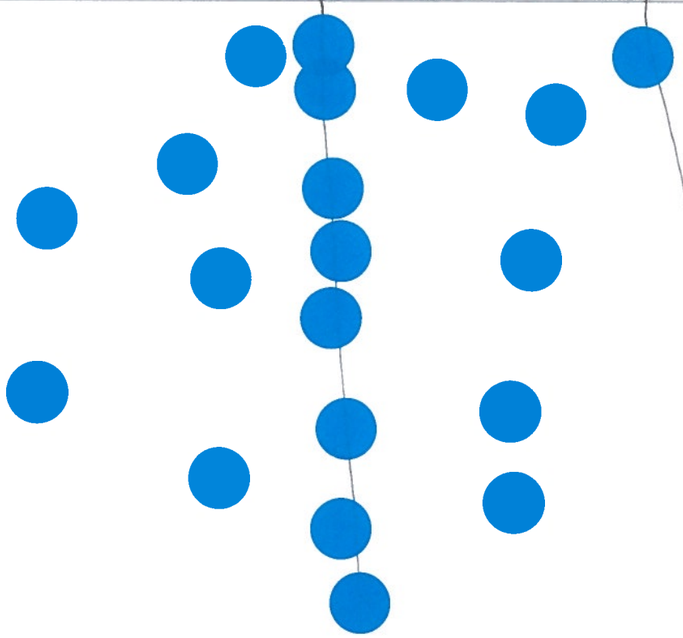
	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what level should... be defined?**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Amcanion neu dargedau trafnidiaeth strategol **Strategic transport objectives or targets**					
Amcanion neu dargedau trafnidiaeth egnïol strategol **Strategic active transport objectives or targets**					

	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what level should.... be defined?**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Egwyddorion creu lleoedd strategol **Strategic placemaking principles**					
Gofynion/cyngor dylunio strategol **Strategic design advice/requirements**					

	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what level should.... be defined?**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Asedau treftadaeth adeiledig strategol **Strategic built heritage assets**					
Materion strategol yn ymwneud â llifogydd **Strategic flooding issues**					

	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what level should... be defined?**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Materion strategol yn ymwneud â mwynau **Strategic minerals issues**					
Materion strategol yn ymwneud â gwastraff **Strategic waste issues**					

	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what level should... be defined?**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Prosiectau ynni strategol **Strategic energy projects**					
Materion cysylltedd digidol strategol **Strategic digital connectivity issues**					

	Dewisiadau / Choices				
Ar ba lefel y dylid diffinio…? **At what areas should... be defined**	**Cenedlaethol** **National**	**Rhanbarthol** **Regional**	**Awdurdod Lleol** **Local Authority**	**Cymuned** **Community**	**Dim un (mater ar wahân i gynllunio neu byddai'n cael ei drin yn well yn rhywle arall)** **None (non-planning issue or best handled elsewhere)**
Materion trawsffiniol **Cross border issues**					
WATER INFRASTRUCTURE DWR Datgarboneiddio/ Decarbonisation					

Blaenoriaethu Materion Trawsffiniol / Prioritising Cross Border Issues

Yn eich barn chi, beth yw'r materion trawsffiniol pwysicaf ar gyfer **eich rhanbarth**? / What do you consider to be the most important cross border issues for **your region**?

Gosodwch sticer yn **hyd at dri dewis**./ Please place a sticker in **up to three choices.**

Cysylltiad Linkage	Dewis Choice
Seilwaith ynni **Energy Infrastructure**	
Cyflogaeth / gweithle **Employment / place of work**	
Tai a chymunedau **Housing and communities**	
Llafur / gweithwyr / sgiliau **Labour / employees / skills**	
Manwerthu / masnachol a hamdden **Retail / commercial and leisure**	
Gwasanaethau a chyfleusterau **Services and facilities**	
Trafnidiaeth a theithio **Transport and Travel**	

Diffinio safleoedd cyflogaeth 'mawr' / Defining 'major' employment sites

Isod, ceir rhestr o wahanol raddfeydd er mwyn pennu pa safleoedd cyflogaeth y gellir eu hystyried yn 'fawr' at ddibenion y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol.

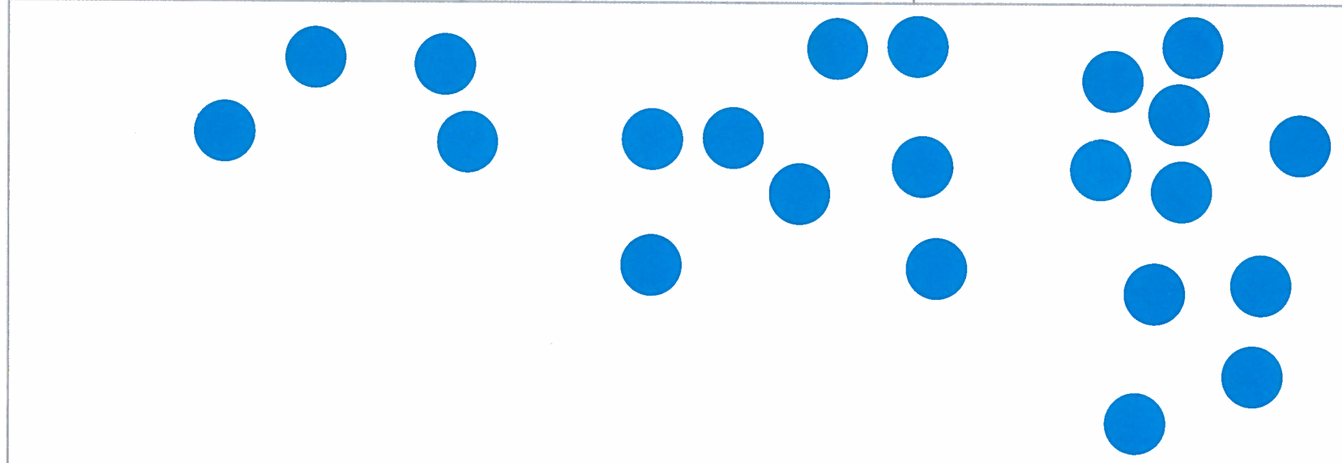
Rydym yn deall bod cyd-destun rhanbarthol i'r term 'mawr', a allai amrywio ledled Cymru.

Below is a list of different scales at which employment sites could be judged to be 'major' for the purposes of the National Development Framework.

We understand that the term 'major' has a regional context, which may differ across Wales.

Ar ba raddfa y dylid diffinio safleoedd cyflogaeth 'mawr'? / At what scale should 'major' employment sites be defined?

Dewisiadau / Choices				
50+ Hectar **50+ Hectares** (e.e. Parc Busnes Awyrofod Sain Tathan, Porth y Gogledd, Sir y Fflint neu Barc Diwydiannol Gorllewin Abertawe) (e.g. St Athan Aerospace Business Park, Northern Gateway, Flintshire or Swansea West Industrial Park)	**20 Hectar** **20 Hectares** (e.e. Ystâd Ddiwydiannol Gaerwen, Parc Hendre neu Europark Gwent) (e.g. Gaerwen Industrial Estate, Parc Hendre or Gwent Europark)	**10 Hectar** **10 Hectares** (e.e. Parc Busnes Llanelwy, Parc Gwyddoniaeth Pen-y-bont ar Ogwr neu Barc Teifi, Aberteifi) (e.g. St Asaph Business Park, Bridgend Science Park or Parc Teifi, Cardigan)	**5 Hectar** **5 Hectares** (e.e. Parc Busnes Tredegar, Ystâd Ddiwydiannol Penrhos neu Galon Cymru, Llandrindod) (e.g. Tredegar Business Park, Penrhos Industrial Estate or Heart of Wales, Llandrindod)	**2 Hectar** **2 Hectares** (e.e. Parc Menter Wyeside, Llanfair-ym-muallt, Ystâd Ddiwydiannol Gilchrist Thomas, Blaenafon neu Former Goods Yard, Llandudno) (e.g. Wyeside Enterprise Park, Builth Wells, Gilchrist Thomas Industrial Estate, Blaenavon or Former Goods Yard, Llandudno)

Diffinio canolfannau gweithgarwch masnachol a manwerthu ‘mawr’

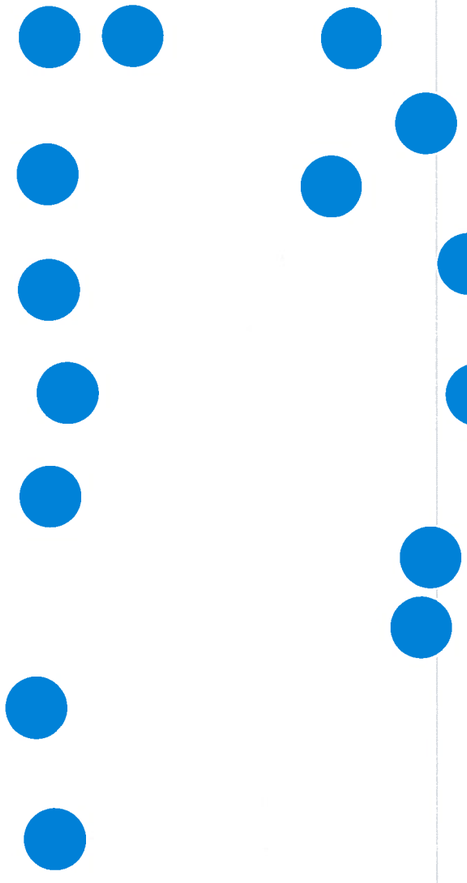
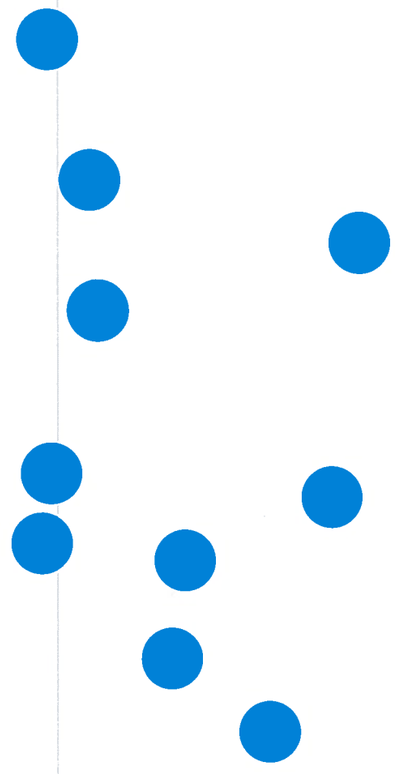
Defining ‘major’ centres of retail and commercial activity

Isod, ceir tri map sy’n dangos canolfannau gweithgarwch masnachol a manwerthu yn seiliedig ar drothwyon uchel, canolig ac isel Data’r Arolwg Cyflogaeth a’r Gofrestr Fusnes

Below are three maps that show centres of retail and commercial activity based on high, medium and low thresholds of Business Register and Employment Survey Data.

Yn eich barn chi, pa fap sy’n cynrychioli’r canolfannau ‘mawr’ yn eich rhanbarth?

Which map do you agree best represents the ‘major’ centres in your region?

Map A	Map B	Map C
		

A3

18/04/2013 16:41:11

Isle of Anglesey

Conwy

Flintshire

Denbighshire

Wrexham

Gwynedd

Sources: Esri, HERE, Garmin, Intermap, increment P Corp., GEBCO, USGS, FAO, NPS, NRCAN, GeoBase, IGN, Kadaster NL, Ordnance Survey, Esri Japan, METI, Esri China (Hong Kong), swisstopo, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community

Legend

- Airport (3)
- Hospital (50)
- Key Settlement (37)
- Port (3)
- Railway Station (91)
- Railway
- Trunk Road
- North Wales
- Welsh Region Boundary

© Crown Copyright and database right 2015. Ordnance Survey

Issue	Date	By	Chkd	Appd
P1	01-02-08	CW	FG	DB

ARUP

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Kilometers
0 5 10 20

Client
Welsh Government

Job Title
NDF Research

Welsh Hospitals, Key Settlements and Main Transport Links (North Wales)

Scale at A3
1:550,000

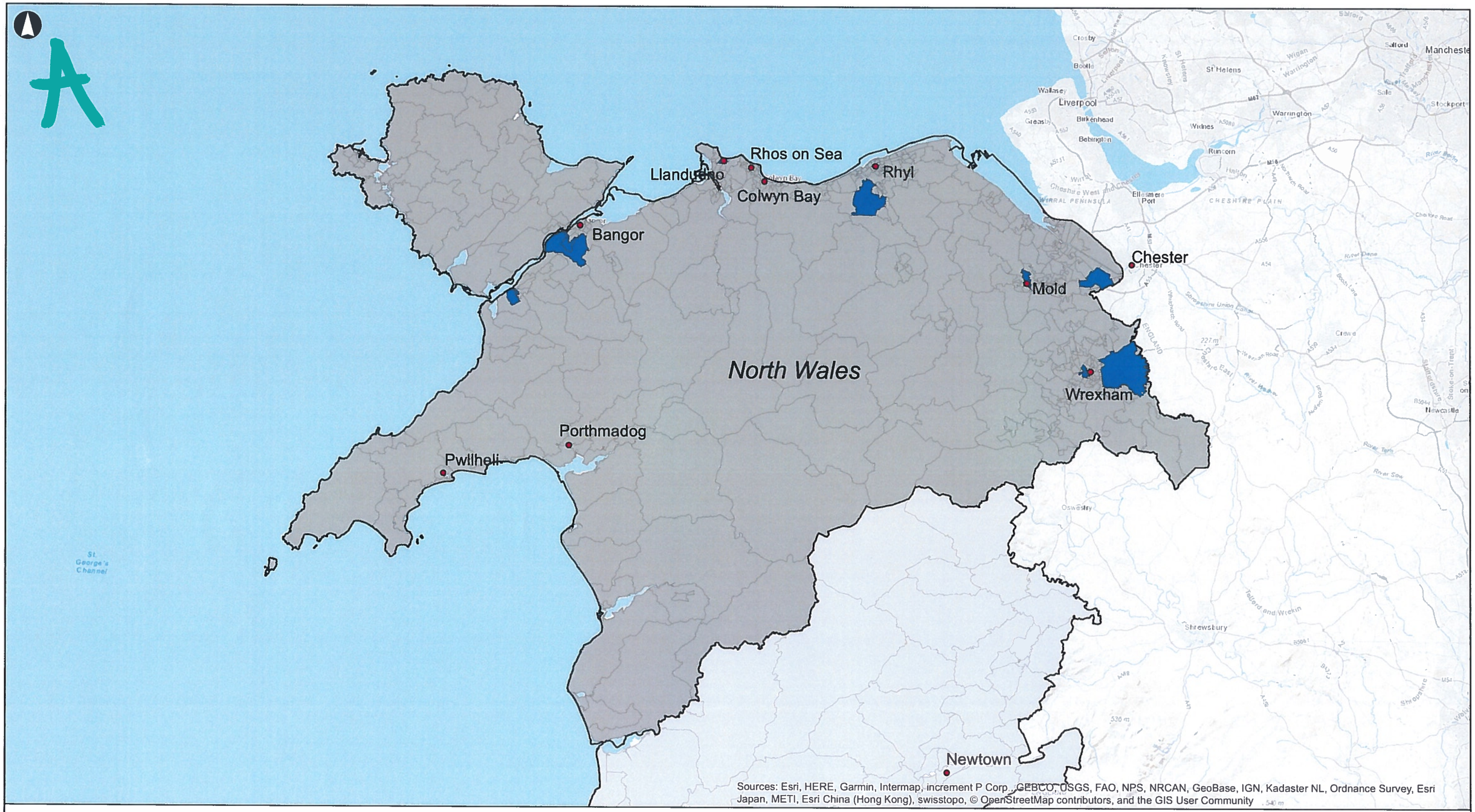
Job No	Drawing Status
264350-02	Issue

Drawing No	Issue
001	P1

\\Global\Europe\Bristol\Group\GIS\Data\Templates\Bristol Office\A3_Template_Landscape_Horizontal.mxd

© Arup

A3

Legend

- Total Retail Commercial >3,000
- Welsh Region Boundary
- North Wales

© Crown Copyright and database right 2015. Ordnance Survey

Issue	Date	By	Chkd	Appd
P1	01-02-08	CW	FG	DB

ARUP

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Kilometers
0 5 10 20

Client
Welsh Government

Job Title
NDF Research

MAP A: Total Retail Commercial: LSOAs with >3,000 (North Wales)

Scale at A3
1:550,000

Job No	Drawing Status
264350-02	Issue

Drawing No	Issue
001	P1

18/04/2013 16:41:11

Y:\Global\Europe\Bristol\Group\GIS\Data\Templates\Bristol Office\A3_Template_Landscape_Horizontal.mxd

© Arup

A3

B

Rhos on Sea
Llandudno
Colwyn Bay
Rhyl
Bangor
Chester
Mold
Wrexham
North Wales
Porthmadog
Pwllheli
Liverpool
Crosby
Bootle
St Helens
Warrington
Manchester
Stockport
Sale
Runcorn
Ellesmere Port
Crewe
Oswestry
Shrewsbury
Newtown
St George's Channel

Sources: Esri, HERE, Garmin, Intermap, increment P Corp., GEBCO, USGS, FAO, NPS, NRCAN, GeoBase, IGN, Kadaster NL, Ordnance Survey, Esri Japan, METI, Esri China (Hong Kong), swisstopo, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community

18/04/2013 16:41:11

Legend

- Total Retail Commercial >2,000
- Welsh Region Boundary
- North Wales

© Crown Copyright and database right 2015. Ordnance Survey

Issue	Date	By	Chkd	Appd
P1	01-02-08	CW	FG	DB

ARUP

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Kilometers
0 5 10 20

Client
Welsh Government

Job Title
NDF Research

MAP B: Total Retail Commercial: LSOAs with >2,000 (North Wales)

Scale at A3
1:550,000

Job No
264350-02

Drawing Status
Issue

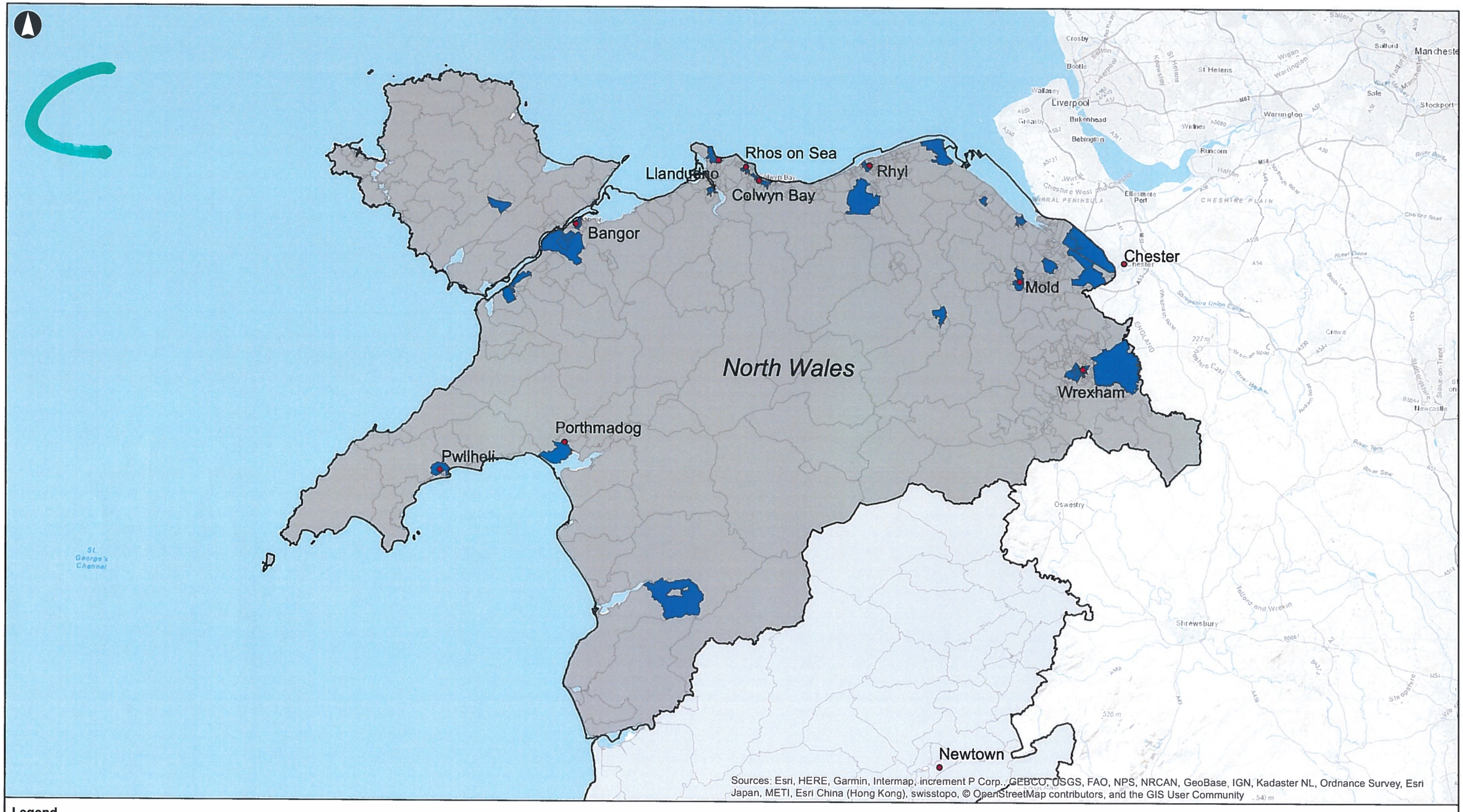
Drawing No
001

Issue
P1

Y:\Global\Europe\Bristol\Group\GIS\Data\Templates\Bristol Office\A3_Template_Landscape_Horizontal.mxd

© Arup

A3

Legend

- Total Retail Commercial >1,000
- Welsh Region Boundary
- North Wales

© Crown Copyright and database right 2015. Ordnance Survey

Issue	Date	By	Chkd	Appd
P1	01-02-08	CW	FG	DB

ARUP

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Kilometers
0 5 10 20

Client
Welsh Government

Job Title
NDF Research

MAP C: Total Retail Commercial: LSOAs with >1,000 (North Wales)

Scale at A3
1:550,000

Job No	Drawing Status
264350-02	**Issue**

Drawing No	Issue
001	**P1**

18/04/2013 16:41:11

Y:\Global\Europe\Bristol\Group\GIS\Data\Templates\Bristol Office\A3_Template_Landscape_Horizontal.mxd

© Arup

Atodiad C

Ffotograffau Gweithgaredd SWOT

STRENGTHS

OPPORTUNITIES

ECONOMIC

WEAKNESSES

THREATS

PLANNING - LEVERS / BARRIERS

PRIORITIES

PLANNING LEVEL / BARRIERS
PRIORITIES
WEAKNESSES
THREATS
SOCIO - CULTURAL
STRENGTHS
OPPORTUNITIES

PLANNING LEVEL / BARRIERS
PRIORITIES
WEAKNESSES
THREATS
SOCIO - CULTURAL
STRENGTHS
OPPORTUNITIES

ENVIRON MENT
STRENGTHS
OPPORTUNITIES
WEAKNESSES
THREATS
ARUP

STRENGTHS

CONNECTIONS
X-JOMA
ACCIONNA

THE
LAND
ENHANCEMENT)

QUALITY
OF
ENV /
LIFE

DIGITAL
(STRATEGIC)
E-N LINK
URBAN

LAND-
BASED
REC.

WELSH
LANGUAGE

TOURISM

BOOMING

HELP FOR
HEADS
DAY
(SOUK)

HORIZON-
WIDER.

HOLLYHEAD
PORT
-RO RO

OPPORTUNITIES

ECON

QUALITY FOOD / BRAND

HE/FE COURSE CHOICE

ENGAGN SECTOR

MICRO - GENERATION

DIGITAL - WORKING FROM HOME

N/W GROWTH DEAL. £120m

WELSH LANG - LOCATE GOVT ORGS

LOW CARBON

TIDAL WIND

GET DEVT IN THE RIGHT PLACE

DIGITAL - HIGH VALUE

LENGTHENING SEASON (TOURISM)

POP'N GROWTH.

FUTURE OF RETAIL - PICK A WINNER

SKILLS MATCH. (E.G. ENGLY CERTIFS)

HELPING SME GROWTH

INCUBAT

REPURPOSE TOWN CENTRES FOR RESIDN.

EMPTY INCL'D ST: SPACE. REPURPOSE

AGRI - TOURISM - EXTENDING SEASON

FOCUS GOVT SERVICES - INTERNET - TAX OFFICE

GOVT PUSH TO APPRENTICES

SOCIAL ENTERP (MICRO) (SUPPORT)

OPEN NEIGHBOURH. OPEN SPACE

TOWN COUNCILS

OMIC

WEAKNESSES

DIGITAL (MMC) 3G MOBILE

AGRIC. TECH

AGRIC. SCALE OF FARMS. (CO-OP)

TOURISM - CHEFS

LOW INCOMES

TRANSPORT LINKS

VALUE OF LAND/ VIABILITY.

PROXIMITY OF CHESTER FOR RETAIL

IMP. OF EDUC'N/ STUDYING

ACCESS TO TRANSPORT

-VE PERCEPTIONS

NO ECONOMIES OF SCALE

ASS ✓ BUT VULNERABLE

TOURISM WINTER + WORK.

AIRTRANGL

M6 WAREHOUSING

EMPTY BUSINESS PARKS

WEAK PLACE PLANNING.

SECOND HOMES

THREATS

AGRIC.

BANK IT. / CAP

LDP - NOT SUSTAINM WEAK LANGUAGE

INTERNET RETAIL

RETAIN YOUNG PEOPLE

LOCAL STUDENTS VS. OUT MIGRATION

FUTURE OF PUBLIC SERVICES

STALLED SITES / VIABILITY

LEARNING MES / HIGH ST.

MET NEED?

NEW PYLONS

PLANNING - LEVERS / BARRIERS

COMMUNITY PLNG VS BALANCE

HIGH SPEC ENERGY DEVT

TAN 8 V.2?

C o U

RULES RETAIL/ OFFICE/RESI

N - S LINK

DIAPTA 36 SPACES

INTEGRATING PUBLIC TRANSPORT

FUTURE TRENDS?

COMMUNITY OWNERSHIP

3 POKEPAGE

PRIORITIES

TOURISM - YEAR ROUND

INFRA

GOOD TO GO SITES. SCALE SMALL

WELLBEING

ENVIRONMENT

PLANNING LEVERS / BARRIERS

Heritage / listed buildings

National designations

Tourism - needs to be sustainable

SUDs

Housing model / land value / viability

PRIORITIES

Bringing sectors together

Management environment + travel links/connections

Energy + grid connections

NPPW's Area Statements + Green Infrastructure/Social well-being

Natural resource management (integrating into new development)

Renewable energy

De-carbonisation

STRENGTHS

Group 1

Quality of natural environment

SONAR / SMAR

Renewable energy resources

ASS + existing relevant

NPs + AONBs, SLAs

Group 2

(renewable) energy +

Group 3

Heritage + tourism

ENVIRON

OPPORTUNITIES

Modal shift
better public
transport

Tourism
+
not impacting
existing economy

Area statements

Renewable energy
community renewable
energy schemes

Building quality +
standards in
NPS, not always
focusing on aesthetics

SUDS

Agriculture

Plan for
climate change

Planning for Tourism
growth

Recognising the
agricultural sectors
benefit to environment

Welsh language
+ establishing the
community

EV parity - more
needed

Employment spaces
close to people
+ reduce the need
to travel
- digital infrastructure

Strategic management
planning
+
Transport planning

Climate change policy
+ agricultural
diversity in future

Tidal lagoon

Minority + more
at regional scale

economic opportunity

NRW's role
looking at environment
Society + economy

Solar energy +
grid connection
- grid connection the
main barrier

TIDAL + Marine
Power

MENT

WEAKNESSES

Tourism's potential impact - 2nd town

Too focused on developer needs not community needs (housing)

Air quality + increased traffic

+ ... of traffic ... changing priority

... emphasis on environment in big statement + not on development

Economic + Social issues are over-looked compared to environment

Public transport - difficult in N. Valley better services needed

North to South living need to be better

THREATS

Flood risk
+
alluvial clay
+
sustaining existing settlements

Renewable energy + its damage to environment

Resistance of RES + risk related to heavy gears

Disproportionate between benefits clay + non-benefits clay

Big villages

Extreme weather change

Tourism
erosion to NPs
+ balance between tourism

Agriculture's future in terms of funding (Brexit)

Balance between agriculture + the environment needs to be stable
- how to call it

Shortage transport flow
management of traffic

Adaptability of local buildings - standard poor to UHI

PLANNING LEVERS / BARRIERS

Lack of Strategic Links between language policies + other areas eg Planning.

Hard to seperate Social/cultural from economics

Flexibility on housing targets - needs to reflect local need for type of housing

Planning system essential for delivering the 'right' homes.

Central decision making doesn't reflect needs of local areas.

Statutory protection for areas e.g. envirn but not language.

Regional policy on N. Wales emphasises NE Wales – threat to lang. + culture.

~~Bel~~ More cultural/social similiarities between NW ~~East/West~~ Wales + Mid Wales

Sensitivity to regional variations needed.

Prefer to have demographic rather than geographic planning

Welsh lang. under-epresented in areas of goverment.

PRIORITIES

Regional equality of employment

Cost of delivering services higher in rural areas

Need to look at housing supply estimates - overproviding one type of housing?

Needs to be lingustic sensitivity to development

Co-ordination between national/regional while being mindful of diff. between regions

Government should look wider to locate departments across the country

Government stimulating employment opportunities.

Planning needs to work to retain young people in area.

'Break the mould' need to look beyond 'status quo'

Policies to slow inward migration e.g. housing. → e.g. can only sell house after no. of years

Thank You

www.castlevision.co.uk

WEAKNESSES

'Affordable housing' - different tenures. seen as one

Tourism affecting social balance - end homes, incomes

Tourism - employment in area but generally poor quality

Welsh language framework right approach but not trickling down to infrastructure

Land availability + value. + developers

ation due to lack of transport over long distanc

Land values - Viability. squeezing affordable housing

Housing Affordability - impacted by 2nd homes

~~lack~~ goverment funding. limited.

Difficulty engaging w/ service providers

Difficulty funding services

Fuel poverty

Land values / viability impacting creation of community facilities.

Underselling N. Wales as a place to live.

Balance of communities impacted by demographics

Housing number largely unsuitabl - don't reflect local need.

THREATS

retaining. education/ skills within region.

Worries about diminishing Welsh langu age.

European workers - Expats returning to area Post Brexit

Employment + trans port impacting balanced communitie

Threats to language & culture due to changes/ threats to agricultur

Focus on housing type as well as no.'s.

Need for sheltered communities/ homes suitable for older peopl

Aging Population- housing/ housing market implications

Depopulation - changing age demographic + economy Welsh balance + lang.

Diff resource community engagement/ place plans

Retaining jobs/income from tourism in area.

Transport infrastructure → depopulation.

~~Maintain~~ maintenance of active travel /PRoWs etc. falling behind

Creation of 'dormitory towns' which pressure local infrastructure

~~threat~~ social + economic impacts of 'brain drain'

Indigenous culture lost to 2nd homes

Skills/ Staff shortage for businesses in area

People moving increasing demand for services.

demographic changes = pressure on social care services.

More demand for services + less people to fund them.

SB2 10 - CULTURAL

STRENGTHS

Subsidised local bus services e.g. Llyn. working well

Walking- ProW's / Coastal Park.

Tourism opportunity - good quality tourism

High no.'s of Welsh speakers & Welsh learners

Industry / employment NE Wales

Good area for families.

Attractive place to live

lower house prices.

Retirement in N Wales - retirees moving in

Industry focused education

natural environment - great place to live

Natural Environment + culture attractive - impacts housing market + Commuting

Digital connectivity allows movement of employment across country

Cultural advantages due to Strength of Welsh language in N. Wales.

OPPORTUNITIES

N. Wales is essential to gov. Welsh language target.

Private sector vs. public sector housing provision + funding.

Community engagement early in development process

Learn from other areas e.g. Lake District re. local/ cultural protection

Regionally focused planning tackling specified social issues

Localised transport networks - to local facilities

Obligations to developers to create community facilities early in process

Promotion of Welsh language more through schools

...ns where resources available

Community support to self fund/build facilities.

Austerity - additional services impact.

Issues funding tourism/ leisure facilities/opps

Digital connectivity - home working.

Attractive opps. for active travel - tourism lever.

National Active Travel Networks.

Migration trends - families moving back in.

Infrastructure to allow quality home working + live in Wales

Welsh medium secondary schools.

Local transport networks - receiving nat. level support

Opps to maximise on lower house prices

Atodiad CH

Rhanbarth Gogledd Cymru – Cofrestr Digwyddiadau

National Development Framework: Research into Regions and Rural Areas
(North Wales Region)

Location: Glasdir Business and Conference Centre, Llanwrst
Date: 29th November 2018

Regional Workshop – 10:00 – 12:30pm

	Name	Organisation	Also attending Rural workshop (✔)
1	Stuart Hughes	Pennaf Housing Group	✓
2	Mike Hamer	Wrexham Glyndŵr	×
3	Dennis Powell	" "	×
4	Lindsay Mercer	Conwy Council	×
5	Liz Franks	Hafren dwyfor	✓
6	Manon Lewis.	NRW	✓
7	Keith Davies	NRW	✓
8	Rhys Pritchard.	Anglesey	✓
9	Eifion Jones	Anglesey.	✓
10	Rob Irvine.	National Infrastructure Com.	✗
11	Noel Davey	CPRW	×
12	Angela Loftus	Denbighshire	×
13	Mandy Davies.	CIW	×
14	Dylan	Gwynedd	
15	Bryn Kyffin	Conwy.	×
16	Dewi Griffiths	welsh water	✓
17	Michelle Clarke	Community transport	✓
18	Iona Hughes	FG office	✓
19	Penelope Snow.	CHC	✓
20	Eifion Lloyd Jones.	Dyfodol i'r Iaith	

A factual, bilingual and anonymised Workshop Report will be produced to record the events.
Some photographs may be taken of this event.
Should you have any concerns, please contact a member of the project team.

21	Ruth Richards	Dyfodol i'r Iaith	✓
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			

A factual, bilingual and anonymised Workshop Report will be produced to record the events.
Some photographs may be taken of this event.
Should you have any concerns, please contact a member of the project team.